



PIPLERKA

Årgang 20 — Nr. 2 1990



NORSK ORNITOLOGISK FORENING
VEST - AGDER

Redaksjonelt

Redaksjonen:

Ansv. red. Ole Aa. Brattfjord
Rundvn. 7D - 4500 Mandal (043 60238)

Runar Jåbekk
Jåbekk - 4500 Mandal (043 61406)

Finn Jørgensen
Sånum - 4500 Mandal (043 62930)

Tellef Vestøl
Dønnestad - 4740 Tveit (042 63541)

Nils Helge Lorentzen
Bryne ringv. 13 - 4560 Vanse (043 93469)



Piplerka kommer ut med fire nummer i året. Abonnementsprisen er 75 kroner, og kan innbetales til bankgironr. 9401 21 50894. Piplerka trykkes i 500 eksemplarer. Annonsepriser: Helside 500 - halvside 250 - 1/3 side 150.

Aktuelle adresser:

NOF avd. Vest-Agder, boks 475, 4501 Mandal. Formann: Finn Jørgensen, Sånum, 4500 Mandal.

NOF Kristiansand lokallag, boks 4043 Kongsgård, 4602 Kristiansand S.
Formann: Peder K. Knutson, Sleipners v. 13 C, 4600 Kristiansand.

NOF Mandal lokallag, boks 196, 4501 Mandal. Formann: Bernt Kåre Knutsen, Asalbakken 14, 4500 Mandal.

NOF Lista lokallag, boks 171, 4561 Vanse. Formann: Kåre Olsen, Brekne, 4563 Borhaug.

LRSK Vest-Agder v/Leif E. Gabrielsen, boks 42, 4063 Voll.

Miljøhuset, Torjushegt. 7, 4500 Mandal (043 60604) - postadresse: Boks 196, 4501 Mandal.

Forsidetegning: Gråspett (Leif E. Gabrielsen). Midtsidefotos: Tårnfalk (Finn Jørgensen) og splitterne (Runar Jåbekk).

- Beklager så meget!!

Jeg hadde ikke regnet med at jeg allerede i min andre leder som redaktør for "Piplerka" skulle se meg nødt til å komme med beklagelser. Men dette nummeret av "Piplerka" har dessverre kommet noe sent "på vingene", og det beklager jeg naturligvis meget.

Men på den annen side gjorde jeg det helt klart da jeg tok på meg dette vervet, at unge og kjekke Brattfjord ikke er den som setter seg til bak et tastatur og en dataskjerm når det er vår og livlig fuglesang ute. Da er det med nød og neppe jeg orker å sette meg til på Lindesnes for å utøve mine daglige plikter som journalist.

Jobben som redaktør for "Piplerka" skal utøves med lyst og glede - og da sier det seg selv at et slikt arbeid kommer et stykke ned på prioriteringslisten for en som betrakter våren som *"the ultimate season of the year"*!!

I tillegg har arbeidet på dette nummeret også blitt en del forsinket på grunn av vedvarende problemer med dataanlegget.

Men nå er våren 1990 et tilbakelagt stadium, og det samme er forhåpentligvis problemene med dataanlegget. Med andre ord: Tingene er atter tilbake i normalt gjenge.

Når jeg først er kommet så godt i gang med beklagelser, vil jeg på vegne av alle ansvarlige myndigheter her i landet på det sterkeste beklage at vi gang på gang opplever destruktive oljeutslipp langs den sårbare kysten vår. Når skal vi få en tilfredsstillende ordning med mottak av spillolje her i landet? En ordning hvor båteiere får utbetalt pant for å levere spillolje til mottaksanlegg på land, i stedet for at de som nå må betale store summer for å bli kvitt elendigheten.

Billigste måten er da naturligvis å pumpe oljen rett i sjøen, med de katastrofale følger det får. Spørsmålet er hvor lenge sjøfuglene og livet i havet makter å tåle slike påkjenninger. Noe må gjøres NA! Det nytter ikke lenger å synge "i morgen, i morgen - men ikkje i dag", for i morgen kan det være for sent. Hvorfor skjønner ikke myndighetene og våre folkevalgte dette? Alle andre gjør det!!

Ellers er det med stor glede jeg nå kan meddele at Lista er under vurdering som nytt norsk Ramsar-område. Det vil si våtmark med internasjonalt vern. Initiativet kommer fra direktoratet for naturforvaltning (DN), som nå har bedt fylkesmannen i Vest-Agder uttale seg om planene for internasjonalt vern på Lista. Norge har fra før 14 Ramsar-områder, derav fem på Svalbard.

Det er aktuelt å utpeke nye områder i forbindelse med en konferanse i Montreux i Sveits for de nasjonene som har undertegnet Ramsar-konvensjonen, som når dette leses etter alt å dømme er vel overstått.

Ole Aa. Brattfjord

Skjebstad/Mandal 22.juni 1990.

Formannen har ordet

De første driftsårene av NOF avd. Vest-Agder fungerte foreningens styre nærmest som en papirorganisasjon, eller rettere sagt, som et bindeledd mellom fylkets 3 lokallag.

Dette var nok vel og bra, men i de siste årene har aktiviteten tatt seg betydelig opp og foreningens styre har fått mye mer å gjøre med driften av fugleforeningen her i Vest-Agder.

Det er fylkesavdelingen som står for organiseringen av de fleste prosjekter i Vest-Agder, mens arbeidet blir utført av de ulike lokallagene. P.g.a. økt aktivitet ser vi nå behovet for en enda mer organisert drift. Med dette tenker jeg først og fremst på faste møter i styret, f.eks. hver første fredag i måneden. Slik det fungerer nå, med en telefonsamtale nå og da, samt tilfeldige møter uten mål og mening resulterer dette i lite konkrete resultater, noe jeg håper vi kan få gjort noe med. Nå er det stort sett formann og sekretær som tar seg av den daglige driften med svar på høringer, uttalelser m.m..

I de siste månedene har det vært mye bra reklame for fugleforeningen i Norge. Det beste er klart nok Terje Axelsens deltakelse i spørreprogrammet "Kvitt eller Dobbel", hvor han gikk helt til topps i en uhyre spennende avslutningsrunde.

Nå må vi følge opp og reklamere for foreningen og vise hva vi står for. Lista Ringmerkningsgruppe har laget en fin kunngjøring hvor de framlegger sin aktivitet ved Lista fyr og status for arbeidet. Dette er med å viser at vi eksisterer og driver et seriøst arbeid. Dette bør følges opp fra andre sider ved foreningen, f.eks. oljekontaktutvalget. Det arbeid som utføres av foreningen på olje er noe som det blir vist stor interesse for i ulike sammenhenger, da ikke minst ved oljeutslipp hvor vi er med i innsamlingen av døde og tilgriset fugler.

En annen ide er kanskje å skape bedre kontakt med andre tilsvarende foreninger. Hva med Jeger og Fisk, disse har vi hatt lite samarbeid med. Vi skulle vel ha en del felles interesser som bl. a. bekjempelse av minken. Viss vi fikk presentert de skadene minken påfører våre måke og terne- kolonier, ville det nok skape en langt større kamp mot minken.

Jeg håper at noe av det som jeg har vært inne på nå kan være med å skape en bedre kontakt innad i styret, og øke inspirasjonen for arbeid i foreningen.

Nytt fra LRSK Vest-Agder



Leif E. Gabrielsen

I denne rapporten presenteres godkjente 1988-observasjoner (samt noen få eldre) og godkjente saker fra NSKF. Tallene i parentes etter artsnavnene viser til hvor mange ganger artene er sett i Vest-Agder (pr. 1988 for LRSK-artene).

Igjen er det Flekkefjord-, Lista og Mandalsdistriktet som er best representert. Så jeg tillater meg igjen å etterlyse observasjoner fra fylkets østlige områder.

Så snart 1989-observasjonene er ferdigbehandlet vil disse også bli publisert. Vi har kommet godt i gang med disse sakene, men en god del er nok ikke blitt innsendt ennå.

LRSK Vest-Agder's adresse er fortsatt:

*LRSK Vest-Agder
v/Leif E. Gabrielsen
Postboks 42
4063 Voll*

SAKER GODKJENT AV LRSK.

HAVLIRE

1 1k+ Steinodden, Farsund 20.08.(RJÅ,DDA,FJØ).

DVERGSVANE (11)

4 2k+ Jåbekk, Mandal 29.10.(GGU,IFL,TAK).

HVITKINNGÅS

2 2k+ Piren, Mandal 18.04(RJÅ).

TUNDRAGÅS

1 2k+ Kråkenes-, Hananger- og Nesheimvann, Farsund i perioden 09.01-16.04(NHL,KOL,KSO m.fl.).

1 2k+ Kviljobukta, Farsund 27.01.(NHL).

DVERGGÅS (2)

1 2k+ Nesheim-, Preste-, Hananger- og Nesheimvann, Farsund i perioden 01.01-08.04.(NHL,TOH,KOL). Jfr. Piplerka 3/4 1988 side 93.

KNEKKAND

- 2 2k+M og 2 2k+F Hellemyra, Farsund 14.05.(KSO).
 - 2 2k+M+F Nesheimsanden, Farsund 19.05.(NHL).
 - 1 2k+M Nesheimvann, Farsund
- 11.06.(KSO,KOL,TBE,MPE,RAA,IFL).

MANDARINAND (4)

- 1 2k+M Farsund havn 06.05.(Torbjørn A. Lorentzen).

STELLERAND

- 2 F/juv Tjørveneset, Farsund 20.10.(NHL).
- 1 F/juv Havika, Farsund 31.12.(NHL).
- 1 1k Sevika, Steinodden, Farsund 27. og 31.12.(KOL).

VEPSEVÅK

- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 08.08.(DDR,IFL,GHU,DHU).
- 1 1k+ Øyslebø, Marnardal 10.08.(RJÅ,IHI).
- 1 1k+ Steinodden, Farsund 20.08.(RJÅ,DDA).
- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 21. og 22.08.(RJÅ).
- 1 1k Jåbekk, Mandal 12.09.(IFL).

HAVØRN (12)

- 1 imm Skarpenes, Flekkefjord 10.03.(SGR).
- 1 2k+ Jåbekk, Mandal 12.03.(IFL,AHQ).
- 1 1k Abelines, Flekkefjord 14.12.(GGR).

SIVHAUK

- 1 2k+F Jåbekk, Mandal 01.05.(IFL).
- 1 2k+F Skarpenes, Flekkefjord 14.05.(KGR).
- 1 ad M Torsøya, Kristiansand 20.05.(AJO).

IAKTFALK

- 1 1kF Jåbekk,Mandal 22.08.(RJÅ).
- 1 1k Kviljøodden, Farsund 17.09.(KSO,KOL).
- 1 1k Skarpenes, Flekkefjord 04.10.(ESC).

VANDREFALK

- Hekkefunn et sted i fylket juli-aug. 1 2k+M og 2 pulli (KGR).
- 1 2k+ Lannes, Flekkefjord 18.04.(PØG).
 - 1 1k Slevdalsvann, Farsund 11.08.(KSO).
 - 2 1k Fugleviga, Farsund 15.08.(KOL).
 - 1 1k+ v/Lista fyr, Farsund 20. og 21.08.(JEB,ØFJ,PKK,TVE).
 - 1 1kM Nordhasselbukta, Farsund 22.08.(KOL).
 - 1 1kM og 1 1kF Lista flystasjon, Farsund 29.08.(KOL).
 - 1 1kF Fugleviga, Farsund 29.08.(KOL).
 - 1 2k+ Steinsvika, Farsund 30.08.(NHL).
 - 2 1kM Steinodden, Farsund 31.08.(KOL).
 - 1 1kM Steinodden, Farsund 03.09.(KOL).
 - 1 1k+M Lista flystasjon, Farsund 05.09.(KOL).
 - 1 1k Skarpenes, Flekkefjord 07.09.(SGR).
 - 2 1k+M Steinodden, Farsund 08.09.(KOL).
 - 1 2k+ Slettingen, Mandal 10.09.(RJÅ,FJØ m.fl.).
 - 1 1kF Steinodden, Farsund 12.09.(KOL).
 - 1 1k+M Lista fyr, Farsund 18.09.(KOL).

- 2 1k Nordhasselbukta, Farsund 20.09.(KOL).
- 1 1k+M Steinodden, Farsund 25.09.(KOL).
- 1 2k+ Høgsås, Mandal 26.09.(MHE).
- 1 el. 2 1k+ Steinodden, Farsund 11.10.(KOL).
- 1 2k+F Skarpenes, Flekkefjord 21.10.(SGR).

STORFALK SP.

- 1 1k+ Skjebstad, Mandal 26.08.(DDR).

LERKEFALK

- 1 2k+ Vatne, Mandal 14.05.(RJÅ).
- 1 2k+ Steinsvika, Farsund 04.09.(TAK,JGN,DDR,IFL).
- 1 1k Nesheimsanden, Farsund 25.09.(NHL).

FASAN (3)

- 1 2k+M Jåbekk, Mandal 23.08.(RJÅ,GGU).

TRANE

- 2 2k+ Lista fyr, Farsund 26.04.1986.(BVO,JOJ).
- 1-2 2k+ Jåbekk, Mandal medio mai 1987.(GKY,IFL).
- 1 2k+ Tjørve, Farsund 04.04.(KOL).
- 2 2k+ Nordhasselmyra, Farsund 19.04.(KOL).
- 8 2k+ v/Hommevann, Gyland, Flekkefjord 27.04.(SGR).
- 1 2k+ v/Konglevollvann, Flekkefjord 30.04.(PØG).
- 2 2k+ Vågsvoll, Farsund ca. 02.05.(KOL,TET).
- 3 2k+ Jåbekk, Mandal 05.05.(RJÅ).
- 2 2k+ Stave, Farsund 12.05.(KSO).

MYRRIKSE

- 2 2k+ Slevdalsvann, Farsund 22-29.05.(KOL,KSO,SFO m.fl.).
- 1 1k+ Jåbekkvann, Mandal 02.08.(RJÅ m.fl.).

DVERGLO

- 1 2k+ Lygna, Lyngdal 11.05.(PØG,ESC).

FJELLMYRLØPER

- 1 1k+ Tjørveneset, Farsund 28. og 29.08.(KSO,BEH,NHL).

SVARTHALESPOVE

- 1 2k+ Nesheimvann, Farsund 12.05.(KOL).
- 1 2k+ Nesheimvann og Fugleviga, Farsund 12.06.(RAA,IFL).

Muligens samme individ.

DOBBELTBEEKKASIN

- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 20.08.(IFL,RAA).

KVARTBEKKASIN

- 1 1k+ Lista fyr, Farsund 18.09.(OAB).
- 1 1k+ Lomsemyrene, Farsund 24.09.(KOL).
- 1 1k+ Østhasselneset, Farsund 14.10.(KOL).
- 2 1k+ Nesheimvann/-myra, Farsund 22.10.(KOL).
- 1 1k+ Vågsvollvika, Farsund 23.10.(IFL).

TEMMINCKSNIPE

- 1 2k+ Husebysanden, Farsund 18.05.(KOL).
- 1 1k+ Steinodden, Farsund 19.08.(KOL).

AVOSETT (5)

- 1 2k+ Nesheimvann 07.05.(KOL), Fugleviga 09.05.(KOL) og
fyr, Farsund 10.05.(KSO). Muligens samme individ.

Lista

FJELLJO

- 1 2k+ Tjørveneset, Farsund 29.09.(NHL).
- 1 1k f.død Tjørveneset, Farsund 01.10.(KOL).

DVERGMÅKE

- 1 3k+ Borshavn, Farsund 11.01.(KOL,KSO).
- 1 ad. Fugleviga, Farsund 04.06.(NHL,FJØ,KOL m.fl.).
- 1 1k Verevågen, Farsund 23.08.(KOL).
- 1 1k Tjørvebukta, Farsund 04.09.(KOL,FJØ,RJÅ).

GRØNLANDSMÅKE (19)

- 1 2k Tjørvebukta, Farsund 12.01.(NHL).
- 1 4k Tjørvebukta, Farsund 16.01.(NHL).
- 1 3k Listahavn, Farsund 26.03.(NHL).
- 1 1k og 1 2k Abelsnes, Flekkefjord 31.12.(PØG m.fl.).

POLARMÅKE

- 2 2k Langenes, Søgne 15.01., 22.01. og
12.02.1984.(BVO,JOJ).
- 1 2k Borshavn, Farsund 30.03.1986.(BVO).
- 1 2k+ f.skutt Tjørveneset, Farsund 29.02.(NHL).
- 1 2k Listahavn, Farsund 26.03.(NHL).
- 1 3k Abelsnes, Flekkefjord 03.04.(SGR,AGR).
- 1 2k+ Dragøy, Flekkefjord 19.08.(ESC,AGR).
- 1 1k Lista fyr, Farsund 02.10.(TAK,GGU,IFL).
- 1 1k Abelsnes, Flekkefjord 10.11.(ESC).
- 1 2k+ Abelsnes, Flekkefjord 31.12.(PØG).

SVARTTERNE (4)

- 1 1k Hanangervann, Farsund 30.08.(NHL).

SPLITTERNE

- 1 2k+ Fugleviga, Farsund 05.06.(TBE,GGU,IFL).
- 5 1k+ Dragøy, Flekkefjord 03.08.(GGR,PØG).
- 1 2k+ Tjørveneset, Farsund 21.08.(JEB,TVE).
- 3 1k+ Brattestø, Mandal 24.08.(OAB).

DVERGTERNE (10)

- 2 2k+ Havika/Kviljoødden, Farsund 14.06.1987.(BVO).
- 2 2k+ Sjøsandene, Mandal 30.08.(FJØ).

Dvergsnipe på Lista. (Foto: Ole Aa. Brattfjord).



TURTELDUE

- 1 2k+ Lista fyr, Farsund 20.05.(KOL).
- 1 2k+ Jåbekk, Mandal 29.05.(RJÅ).
- 2 2k+ Jåbekk, Mandal 30.05.(RJÅ).
- 2 2k+ Bongstø, Mandal 31.05.(MHE).
- 1 2k+ Berge, Mandal 07.06.(IFL).
- 1 2k+ Nordhasselbukta, Farsund 10.06.(KOL).
- 1 1k Jåbekk, Mandal 04.08.(IFL).
- 1 1k Borhaug, Farsund 21.08.(PKK,ØFJ,JEB,TVE).
- 1 2k+ Jåbekk, Mandal 28.08.(IFL,GGU).

HAUKUGLE

- 1 1k+ Hommemyrene, Flekkefjord 30.09.(SGR).

HÆRFUGL

- 1 1k+ Lyngdal sentrum 18.09.(LBR,ABR,TLI).
- 1 2k+ Kjørestad, Farsund 18.10.(Ingvald Høyland).

TRETÅSPETT

- 1 2k+F Underøy, Lindesnes 16.01.(TBE,IFL,RAA,MHE) og 10.04.(DDR,EWA,Andreas Drangslund).
- 1 2k+M Abelsnes, Flekkefjord 24.04.(SGR,GGR).

TRELERKE

- 2 2k+ Roligheten, Flekkefjord 02.04.(SGR,PØG).
- 1 2k+ v/Bruliheia, Kristiansand 01. og 03.06.(AJO).
- 1 1k+ Malmø, Mandal 09.09.(RJÅ).
- 7 1k+ Jåbekk, Mandal 30.09.(RJÅ,OAB,IFL).
- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 15.10.(RJÅ,OAB,IFL).
- 5 1k+ Jåbekk, Mandal 18.10.(RJÅ).

TARTARPIPLERKE (13)

- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 30.09., 02.10.(IFL,IHI,DDR) og 03.10.(OAB).
- 1 1k+ Spangereid, Lindesnes 02.10.(GGU,IFL,TAK).
- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 03.11.(IFL).

LAPPIPLERKE

- 1 2k+ v/Ådneram turisthytte, Sirdal 14.05.(JGR,BHE,RHE).
- 1 1k+ Slettingen, Mandal 10.09.(RJÅ,FJØ m.fl.).
- 1 1k+ Lista fyr, Farsund 11.09.(DDR,IFL,GGU,GKY).
- 1 1k+ Vatne, Mandal 12.09.(RJÅ).
- 3-4 1k+ Jåbekk, Mandal 12. og 15.09.(IFL).

GRESSHOPPESANGER

- 1 2k+M Aurebekk, Mandal 31.05.(RJÅ,IFL m.fl.).
- 1 2k+ Jåbekk, Mandal 26.08.(RJÅ).

HAUKSANGER

- 1 1k Ronekilen, Mandal 31.08.(FJØ).
- 1 1k Skarpenes, Flekkefjord 08-10.09.(SGR,GGR,PØG,ESC).
- 1 1k Jåbekk, Mandal 27.09.(RJÅ).

GULBRYNSANGER (22)

- 1 1k Jåbekk, Mandal 14.09.(RJÅ).
- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 27.09.(RJÅ,OAB).
- 2 2k+ Nesheimsanden, Farsund 29.09.(NHL).
- 2 1k+ Kråkedalen, Farsund 29.09.(NHL).
- 1 1k+ Nesheimsanden, Farsund 30.09.(NHL).
- 2 1k+ Jåbekk, Mandal 30.09.(RJÅ).
- 1 1k+ Kråkedalen, Farsund 01.10.(NHL).
- 1 1k+ Austad, Flekkefjord 01.10.(PØG).
- 1 1k+ Slevdalsvann, Farsund 02.10.(KSO).
- 1 1k+ Kråkedalen, Farsund 03.10.(NHL).
- 1 1k+ Skarpenes, Flekkefjord 03.10.(ESC).
- 1 1k+ Skarpenes, Flekkefjord 04.10.(ESC).
- 1 1k+ Kråkedalen, Farsund 07.10.(NHL).

FUGLEKONGESANGER (2)

- 1 1k+ Nesheimsanden, Farsund 16.10.(NHL).

SVARTRØDSTJERT

- 1 2k+F Ullerøy, Farsund 31.03.1983.(NHL,BEH m.fl.).
- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 16.10.(RJÅ,JGN,IFL).

SVARTSTRUPE

- 1 2k+M Jåbekk, Mandal 20. og 21.03.(RJÅ,GKY m.fl.).
- 1 2k+M Nylund, Lindesnes 08.05.(OAB).

NATTERGAL

- 1 2k+ Torsøya, Kristiansand 22.05.(AJO).

ROSENFINK (H)

- Oppofte, Kvinesdal 22.05 - 07.07.(SGR,GGR,AGR,PØG,ØMO).
- Dragøy, Flekkefjord 06-07.08.(AGR,GGR,PØG,JMJ).

HORTULAN

- 1 2k+M Jåbekk, Mandal 05.05.(RJÅ).
- 1 2k+M Flikkeid, Flekkefjord 08.05.(ESC,JMJ,PØG).
- 1 1k+ Jåbekk, Mandal 05.08.(RJÅ m.fl.).
- 1-2 2k+ Jåbekk, Mandal 20.08.(IFL,GGU,TAK m.fl.).
- 1 2k+M og 1 1k+ Jåbekk, Mandal 27.08.(DDR,IFL).

VIERSPURV (5)

- 1 2k+ Lista fyr, Farsund 04.04.(FJØ,DDA,RJÅ,AHE m.fl.).
- 1 2k+M Tjøm, Lindesnes 10.04.(DDR,EWA,Andreas

Drangslund).

KORNSPURV (6)

- 1 2k+ Jåbekk, Mandal 06.04.(RJÅ).

SAKER GODKJENT AV NSKF.

STORLIRE *puffinus gravis* (5)

1985: 1 1k+ Skagerak utenfor Kristiansand 13.07. (Tor Egil Høgsås).

STORSKARV (MELLOMSKARV) *Phalacrocorax carbo sinensis*

1986: 1 2k+ Tjørveneset, Farsund 10.04. (Runar Jåbekk og Bernt K. Knutsen).

EGRETTEGRE *Egretta alba* (3)

1986: 1 2k+ Ronekilen, Mandal 30.05. (Finn Jørgensen).

1987: 1 2k+ Slevdalsvann, Farsund 09-10.05. (Kåre Olsen).

STORK *Ciconia* (7)

1984: 1 2k+ Lista, Farsund 15.05. (Tor Oddvar Hansen).

2 2k+ Jåbekk, Mandal 21.05. (Geir Hundstad).

HJELMFISKAND *Mergus cucullus* (1)

1986: 1 2k+M Fasselandsvann, Lindesnes 01.06. (Gordon K. York).

GLENTÉ *Milvus* (8)

1984: 1 2k+ Jåbekk, Mandal 21.07. (Gordon K. York).

1 1k+ Vågsvoll, Farsund 23.12. (Kåre Olsen).

1987: 1 2k+ Jåbekk, Mandal 22.04. (Runar Jåbekk, Inge Flesjå og Gordon K. York). Trolig samme fugl ble sett samme sted 3 dager senere av Inge Flesjå og Gordon K. York.

SVARTGLENTÉ *Milvus migrans* (4)

1985: 1 2k+ Randesund, Kristiansand 20.05. (Peder K. Knutsen).

1987: 1 2k+ Jåbekk, Mandal 05.06. (Inge Flesjå og Bernt Johansen).

VAKTEL *Coturnix*

1984: Hekkefunn. 9 egg og 7 pulli Vigeland, Lindesnes primo juli. (David Drangslund).

HVITBRYSTLO *Charadrius alexandrinus* (3)

1982: 2 2k+M Nesheimsanden, Farsund 15.05. (Peder K. Knutsen, Jan E. Berglihn og Harde Johannesen).

KANADALO *Pluvialis dominica* (1).

1986: 1 2k+ Tjørveneset, Farsund 27. og 29.06. (Nils H. Lorentzen og Tor Oddvar Hansen).

POLARSVØMMESNIPE *Phalaropus fulicarius* (2)

1972: 1 1k+ Nordhasselbukta, Farsund 12.11. (Kåre Olsen).

TRIEL *Burhinus oedicnemus* (2)

1985: 1 2k+ Tveit Kristiansand 27.05. (Peder K. Knutsen og Tellef Vestøl).

SABINEMÅKE *Larus sabini* (2)

1984: 1 2k+ Tjørveneset, Farsund 23.09. (Nils H. Lorentzen m.fl.).

1987: 1 1k f.død Nordhasselsanden, Farsund 25.10. (Kåre Olsen).

SKJÆREGJØK *Clamator glandarius* (1)

1985: 1 2k+ Ime, Mandal 09.05. (Inge Flesjå og Gordon K. York).

ALPESEILER *Apus melba* (2)

1987: 1 1k. Skarpenes, Flekkefjord 27.09. (Per Ø. Grimsby og Kjell Grimsby).

DVERGLERKE *Calandrella brachydactyla* (2)

1987: 1 1k Tjørveneset, Farsund 08.11. (Nils H. Lorentzen, Tor O. Hansen, Runar Jåbekk m.fl.).

MARKPIPLERKE *Anthus campestris* (5)

1985: 1 1k+ Njervesanden, Lindesnes 10.11. (Finn Jørgensen, Runar Jåbekk, Jarle Egset og Jonny Jørgensen).

SITRONERLE *Motacilla citreola* (1)

1987: 1 1k Jåbekk, Mandal 18.10. (David Drangslund).

TROSTESANGER *Acrocephalus arundinaceus* (3)

1987: 1 2k+M Nesheimsanden, Farsund 25.05. (Nils H. Lorentzen). Fuglen ble ringmerket og senere kontrollert i Sverige.

ØSTSANGER *Phylloscopus trochiloides* (1)

1986: 1 1k+ Nesheimsanden, Farsund 20.08. (Nils H. Lorentzen).

Zoothera sp. (slekten inneholder bl. a. gulltrost)

1985: 1 1k+ Randesund, Kristiansand (Peder K. Knutson).

GRÅSISIK *Carduelis flammea cabaret*

1986: 1 1kF Skarpenes, Flekkefjord 12.10. (Kjell, Atle og Geir Grimsby og Eivind Schiander).

5 1k+ Jåbekk, Mandal 12.10. (Runar Jåbekk, Finn Jørgensen m.fl.).

1 1k+ Jåbekk, Mandal 27.10. (Runar Jåbekk).

1 1k+M Skarpenes, Flekkefjord 02.11. (Atle, Geir og Per Ø. Grimsby).

2 1k+ Jåbekk, Mandal 02.11. (Runar Jåbekk, Tor Egil Høgsås, Geir Hundstad m.fl.).

1987: Hekkefunn ved Kvanvik v/Langevann, Flekkefjord 25.05-15.07. (Per Ø., Atle, Svein og Geir Grimsby).

1 1k Jåbekk, Mandal 16.09. (Runar Jåbekk m.fl.).

2 1kF Skarpenes, Flekkefjord 25.10. (Per Ø., Svein og Geir Grimsby).

VINTERJUNKO *Junco hyemalis* (1)

1987: 2 2k+F Sånum, Mandal 04.12. (Finn Jørgensen).

HVITHODESPURV *Emberiza leucocephala* (2)

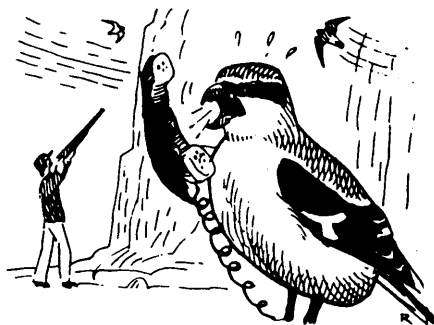
1987: 1 2k+M Ime, Mandal 17. og 18.01. (Runar Jåbekk, Gordon K. York og Inge Flesjå). Sett også 21.01. (Robin Jacobsen).

OBSERVATØRER:

ABR-Arild Breistøl
 AGR-Atle Grimsby
 AHE-Arnfinn Henriksen
 AHQ-Atle H. Qvale
 AJO-Arild Johnsen
 BEH-Bjørn E. Hellang
 BHE-Børge Hetland
 BVO-Bjørn Vidar Olsson
 DDA-Dagfinn Dahl
 DDR-David Drangslund
 DHU-Dag Hundstad
 ESC-Eivind Schiander
 EWA-Espen Walther
 FJØ-Finn Jørgensen
 GGR-Geir Grimsby
 GGU-Gunnar Gundersen
 GHU-Geir Hundstad
 GKY-Gordon K. York
 IFL-Inge Flesjå
 IHI-Ivar Hille
 JEB-Jan E. Berglihn
 JGN-Jon G. Noddeland
 JGR-John Grønning
 MJM-Jan M. Jensen
 JOJ-Jørn O. H. Johnsrud

JTS-Jan Tore Schiander
 KGR-Kjell Grimsby
 KOL-Kåre Olsen
 KSO-Knut S. Olsen
 LBR-Lars Breistøl
 MHE-Morten Helberg
 MPE-Martin Pedersen
 NHL-Nils H. Lorentzen
 OAB-Ole Aa. Brattfjord
 PKK-Peder K. Knutson
 PØG-Per Ø. Grimsby
 RAA-Raymond Aanensen
 RHE-Rune Hetland
 RJÅ-Runar Jåbekk
 SFO-Stig Frode Olsen
 SGR-Svein Grimsby
 TAK-Tørres A. Klev
 TBE-Thomas Bentsen
 TET-Tønnes E. Tønnesen
 TLI-Terje Lislavand
 TOH-Tor Oddvar Hansen
 TVE-Tellef Vestøl
 ØFJ-Øyvind Fjeldsgård
 ØMO-Øyvind Moltemyr

FUGLEVAKTA
Tlf.090-29500



Mandal våren 1990:

Første reirfunn av kjernebiter (*Coccothraustes coccothraustes*)

Ole Aa. Brattfjord

Den 30.april i år ble det første reirfunnet av kjernebiter (*Coccothraustes coccothraustes*) gjort i Mandal. Syv år etter at den første sannsynlige hekkingen av arten i Mandal ble konstatert.

Etter at Morten Helberg hadde gjort historiens første funn av kjernebiter-reir på Toftenes i Mandal, ble det i løpet av våren faktisk gjort ytterligere tre reirfunn. Det er med andre ord helt tydelig at kjernebiteren nå for alvor har etablert seg som hekkefugl i Mandal kommune og Vest-Agder.

15.juni 1983 er en merkedag i "soga" om kjernebiteren i Mandal. Da fikk nemlig Villen Vedeler besøk av et kjernebiter-par med unger hjemme i hagen på Vestre Håland. Fuglene oppholdt seg i gullregnen hennes.

Siden den gang har Villen hatt kjernebiter-familier i hagen hver eneste vår og sommer.

All sannsynlighet tilsier jo at disse fuglene har hekket et sted innen Mandal kommune. Det samme gjelder for en del andre eldre og nyere observasjoner av juvenile kjernebiter i Mandal.

Men det skulle altså gå hele 7 år fra den første spede mistanke om hekking dukket opp og fram til det første kjernebiter-reiret virkelig ble funnet. Dessverre kom det aldri noen unger på vingene fra dette reiret.

Reiret som ble funnet 30.april lå ca. 1,5 meter oppe i et epletre. Det var spinkelt bygget, med gress og rottrevler som hovedbestanddel. Reirkanten var pyntet med lav.

6.mai inneholdt det 5 egg. Men da det ble kontrollert igjen den 20.mai, var det altså tomt.

Men det skulle bli flere hekkefunn av kjernebiter i Mandal denne våren.

14.mai fant Martin Lie Pedersen og Roy Herman Olsen et reir med 4 egg ute ved Paradisbukta. Det lå ca. 1 meter over bakken i et lite barlindtre. Her ble det vellykket hekking. De fire ungene ble ringmerket den 26.mai.

Noe tidligere, nærmere bestemt 5.mai, ble det funnet ytterligere et reir. Dette lå vel 4 meter høyt i en gran på Holmesland mellom Holum og Øyslebø. Reirtreet stod ved kanten av et jorde i forkant av et granholt. Reiret var dessverre tomt (robbed?) da det ble funnet. At byggherren var kjernebiter ble konstatert ut fra funn av eggeskall i reiret og på reirets oppbygging og -materialer. Dette reirfunnet ble gjort av Morten Helberg, Kjetil Bekkeli og Thomas Bentsen.

Det fjerde kjernebiter-reiret denne våren ble funnet av Arnfinn Henriksen den 14.juni. Det lå vel 6 meter oppe i en stor gran i Lundebakken ved Lundevika. Det holdt seg også en flokk kjernebitere i grantrærne rundt, både voksne og unger - nærmere 20 individer i alt.

Observasjoner av unger

Arnfinn kan dessuten fortelle at han observerte 2 voksne og 3 unger nede i Hogganviksgården den 11.juni. De oppholdt seg i noen frukttrær.

16.juni ble en unge drept da den fløy mot vinduet til Håkon Lunde i Lundevik.

17.juni ble 3 unger sett i ei gran ved krysset ut til Sjøbodvik i Hogganviksgården.

22.juni oppholdt det seg 3 voksne og 1 unge ved huset til Arnfinn på Hogganvik.

27.juni hadde Arnfinn en hunn fugl med 4 unger i nærheten av huset.

Hos Villen Vedeler på Vestre Håland ble årets første kjernebiter-unge observert i hagen den 14.juni.

I alt har hun denne sommeren hatt 10-15 par med unger på besøk. Hanner med 4 unger er observert flere ganger.

1.juli - Villen noterer: *"De fleste kjernebiter-ungene knekker nå solsikkefrøene selv. Noen er så tøffe at de jager voksne hanner bort fra brettet".*

Dette var kun en aldri så liten status-rapport om kjernebiteren i Mandal våren 1990 - våren da de første reirene ble funnet.

Denne artikkelen er imidlertid kun en liten forsmak på en større sak om kjernebiterens status i Mandal og i Vest-Agder som Bernt Kåre Knutsen arbeider med, og som etter planen skal publiseres i årets siste nummer.

Før jeg slutter av vil jeg gjerne ta med noe av det Haftorn skriver om kjernebiterens forplantning i Norges fugler (1971). Her blir det slått fast at *kjernebiterens reirplass snart er høyt, og snart lavt i løvtre, stundom i bartre, ute mellom greinene eller inne ved stammen.*

Det skulle ikke være tvil om at de reirene som ble funnet i Mandal i vår konfirmerer disse opplysningene.

Når det gjelder kjernebiterens utbredelse, skriver Haftorn følgende om Vest-Agder: Ved Mandal sett 2 ind. 6.mai 1961.

Kilder:

Haftorn, "Norges fugler" (1971) - Kjetil Bekkeli, Thomas Bentsen, Morten Helberg, Arnfinn Henriksen, Ivar Hille, Finn Jørgensen, Runar Jåbekk, Roy Herman Olsen, Martin Lie Pedersen og Villen Vedeler.

Neste side:

Kjernebiter-unge på Vestre Håland. (Foto: Villen Vedeler).



Hagefugler i Mandal 1989/90

Ole Aa. Brattfjord

For første gang i Norge ble det vinteren 1989/90 satt i gang en landsomfattende hagefugltelling i regi av NOF. Tellingen gikk etter samme mønster som den engelske europeiske hagefugleundersøkelsen (European garden bird survey) i regi av BTO (British Trust for Ornithology).

Den norske hagefugltellingen i vinter ble møtt med stor entusiasme over det ganske land, med godt over hundre deltakere.

Også i NOF Mandal lokallag ble tellingen møtt med stor respons. Gjennom vinteren var det i alt nitten personer som utførte regelmessige registreringer på sine respektive foringsplasser. Rundt ti personer sendte inn skjema til NOF. Det vil med andre ord si at rundt ti prosent av de som deltok i den landsomfattende undersøkelsen var folk fra Mandal lokallag.



Tellingen startet 23.oktober 1989, og varte fram til 20.mai 1990. Totalt 30 uker. I løpet av tellingen skulle deltakerne hver uke notere ned det største antallet som ble sett på en gang av hver art på foringsplassen.

I Mandal ble det telt på ni lokaliteter med forholdsvis god spredning. Det var Ime/Jåbekk, Malmø, Frøysland, Sjøsand, Vestnes, Skjebstad, Sånun/Ronekilen/Toftenes, Hogganvik og Skogsfjorden. Antall foringsplasser var som nevnt nitten.

Blåmeis var å se på alle de nitten foringsplassene som er nevnt i artikkelen.

(Foto: Ole Aa. Brattfjord)

I løpet av tellingen ble det registrert hele 48 arter. Det er utrolig bra til å være i vinterhalvåret. Men så har det jo heller ikke vært det vi kaller "normale vintre" de siste tre årene.

På den bakgrunn er det egentlig litt synd at slike omfattende tellinger ikke ble igangsatt for ti år siden. Da ville man i dag hatt et svært interessant sammenligningsgrunnlag relatert til

arts mangfoldet i Mandalshagene de siste vintrene.

Det er i alle fall helt tydelig at de milde vintrene, og da muligens spesielt vinteren 89/90, har satt sitt klare preg på enkelte arters opptreden, og enkelte arters mangel på sådan på foringsplassene.

Dessverre sendte de fleste deltakerne sine telleskjema direkte tilbake til NOF og Geoffrey Acklam, og ikke via vår lokale hagefugl-koordinator Arnfinn Henriksen. Således har jeg i denne artikkelen ikke muligheten til å få med hvilket antall de ulike artene opptrådte i på foringsplassene. Men takket være skjemaet på miljøhuset, hvor hver enkelt deltager krysser av artene etterhvert som de dukket opp, har vi i det minste sikret oss en artsoversikt.

Noe nyansert bilde av de ulike arters opptreden på foringsplassen er det altså ikke mulig å gi her.

Ta for eksempel spurvehauken, som i løpet av vinteren opptrådte på hele 8 foringsplasser. Til sammenligning var en art som grønnfink å finne på 12 foringsplasser. Altså kun fire steder mer enn spurvehauk. Men det sier seg jo selv at spurvehauk ikke opptrer i samme antall som grønnfink.

Men selv uten antall på de enkelte artene, er det fullt mulig å se en del interessante tendenser.

Vi har allerede nevnt grønnfink. La oss fortsette med den.

Normalt er grønnfinken en karakterart på foringsplassene i Mandal gjennom det meste av vinteren, på lik linje med arter som kjøttmeis og blåmeis. Men grønnfink var det kun å finne på 12 av de 19 foringsplassene, og dessuten opplevde de aller fleste at den forsvant helt rundt årsskiftet.

En annen karakterart på foringsplassene om vinteren er

dompap. Den dukker gjerne opp i stort antall når den første snøen kommer, og blir til snøen forsvinner.

Denne vinteren har det kun vært dompap å se på beskjedne 4 -fire-foringsplasser. Da også i svært beskjedent antall, og i en svært kort periode. Noe som helt tydelig forteller at det denne vinteren må ha vært gode levevilkår for både grønnfink og dompap i skogen. Noe som har blitt bekreftet denne våren da det formelig har "krydd" med dompap ute i felten. Undertegnede selv kan ikke huske noen gang tidligere å ha sett så mye dompap i vårskogen.

Det er forresten artig å konstatere at det har vært munk å se på like mange foringsplasser som det har vært dompap.

Også en art som bokfink opptrådte svært tallrik på foringsplassene denne vinteren, og var å se på hele 14 steder. Til sammenligning var det bjørkefink å se på 11 steder.

En annen art som det har vært mye av i skogen i vår er nøtteskrike. Men på foringsplassene i vinter var den merkelig nok knapt å se. Den dukket opp på kun 3 steder, og det var visstnok ytterst kort opphold.

Kjernebiteren er en karakterart på foringsplassene i Mandal, og de aller fleste får besøk av arten i løpet av vinteren. Men ikke denne gangen. Kjernebiteren hadde også en uvanlig glissen opptreden, og gjorde sitt inntog på 5 foringsplasser. Men det er i alle fall en kar som denne vinteren har kunnet glede seg stort over kjernebiteren, nemlig Arnfinn Henriksen. Ute hos Arnfinn på Hogganvik har det i løpet av vinterhalvåret oppholdt seg en ganske utrolig mengde kjernebiterer. Den 24.januar kl.12.30 dukket det opp en flokk på minimum 150 kjernebiter ute hos Arnfinn!! Det må være litt av et syn.

Men selv om kjernebiteren var heller glissen på de fleste andre foringsstedene denne vinteren, ble det i år en skikkelig kjernebiter-vår med hele fire hekkefunn (se egen artikkel).



Forer man med talg, pleier gjerne flaggspetten å dukke opp på foringsplassen om vinteren. (Foto: Ole Aa. Brattfjord).

Av andre artige opplevelser fra foringsplassene denne vinteren må nevnes at det dukket opp hornugle på tre steder, varslar på to steder og tårnfalk på et sted.

Men det bør jo nevnes at disse artene, på lik linje med både spurvehauk og hønehauk, ikke tar utlagt føde på foringsplassene. Det er etter alt å dømme de store mengdene småfugl som får disse ellers så sky og vaksomme rovfuglene til å dukke opp på foringsplassene vinterstid.

Av andre artige saker kan vi jo nevne at det på en foringsplass også dukket opp kornkråke.

Som ovenfor nevnt er det største antallet av en art sett på en gang som

er interessant i hagefugltellingen. Men gjennom ringmerking på foringsplassen opplever man kanskje at virkeligheten fortøner seg noe anderledes enn det man ser gjennom stuevinduet.

Ta for eksempel at du på en gang teller ti kjøttmeiser en dag. Dette føres inn i skjemaet som høyeste antall. Men så setter du opp et nett i hagen, og i løpet av en ganske kort stund har du fanget og merket tredivet kjøttmeiser. Kanskje så mye som femti i løpet av to-tre dager. Dette eksemplet har blitt dokumentert, og viser bare at det for flere arters vedkommende ikke er så lett å få noe nøyaktig bilde av artsmengden på foringsplassen. Kjøttmeisen er jo en art som etter at den har hentet seg et solsikkefrø, flyr bort med det, enten for å hamstre eller for å spise det utenfor rekkevidde av andre innpåsletne individer.

Dette var noen ord om vinterens hagefugltelling i Mandal. Fra NOF-kontoret i Trondheim får Piplerka opplyst at hagefugltellingen settes i gang igjen til vinteren. Og det var godt å høre, for dette er en aktivitet som jeg tror mange har stor glede av å sysle med i vinterhalvåret, da det jo som kjent er heller magert med andre ting for oss fuglefolk å stelle med.

Allerede nå vil jeg imidlertid oppfordre de som kommer til å delta i vinterens hagefugltelling, at de etter endt dyst leverer skjemaet til Arnfinn Henriksen slik at vi kan komme tilbake til en litt mer nyansert oversikt etter den tellingen.

Artstlisten viser hvilke arter som var å se på foringsplassene i Mandal denne vinteren. Tallet i parentes forteller hvor mange foringsplasser arten var til stede på.

Kjøttmeis (19), blåmeis (19), rødstrupe (17), skjære (17), gråspurv (16), svartmeis (14), bokfink (14), gjerdesmette (12), svarttrost (12), kråke (12), grønnfink (12), spettmeis (11), bjørkefink (11), granmeis (10), stær (10), pilfink (10), gulspurv (9), spurvehauk (8), løvmeis (8), fiskemåke (7), tyrkerdue (6), gråtrost (6), trekryper (6), gråmåke (6), jernspurv (5), grønnsisik (5), kjernebiter (5), linerle (5), hettmåke (4), grønnspekk (4), flaggspekk (4), munk (4), dompap (4), toppmeis (4), bydue (3), nøtteskrike (3), rødvingetrost (3), dvergspett (3), fuglekonge (3), hornugle (3), sidensvans (2), gråsisik (2), varslar (2), kaie (2), hønsehauk (2), tårnfalk (1), kornkråke (1) og måltrost (1).

Deltagere:

Runar Jåbekk, Ole Aa. Brattfjord, Thomas Bentsen, Finn Jørgensen, Gunnar Gundersen, David Drangslund, Arnfinn Henriksen, Marius Asp, Inge Flesjå, Roy Herman Olsen, Jon Noddeland, Arnfinn Knutsen, Bernt Kåre Knutsen, Joakim Johannessen, Ivar Hille, Jan Terje Frøysland, Arnt Gustav Olsen, Kjetil Bekkeli og Lasse Mjanger.

Opraab fra fuglene om vaaren:

Den samlede fugleskare i det norske rige har i sin første forsamling dette aar udstedt nedenstaaende opraab:

Efterat vi vendte tilbage til vort kjære, gamle hjem fra fremmede, fjerne lande, agter vi at grunde en lykkelig husstand og føre et fredelig og muntert liv. Vi stiller os og vort avkom under menneskenes kraftige beskyttelse, og lover ved munter hoppen, flagren og flugt, ved kvinden, snadren og sang at berede eder underholdning og fornøielse.

Paa forsamlingens vegne:

Lærke. Stær. Trost.

Et møte med en grunneier

Ole Aa. Brattfjord

Med målbevisste skritt kommer han mot meg. Stopper brått utenfor bilen som jeg nettopp har satt meg inn i etter en liten morgentur i terrenget som karen utenfor bilen tydeligvis har råderetten over.

Grunneieren, en skikkelig kraftkar i midten av 40-årene, studerer klistremerkene på bakvinduet mens jeg noe avventende og usikker ruller ned vinduet for deretter å stotre fram et "morn"!

- Jaså, du er ute og ser på fugler
skjønner jeg, sier han og smiler
samtidig som han nikker mot de
ovenfornevnnte klistremerkene og
kikkerten som jeg har hengende rundt
halsen. Det oppriktige smilet forteller
meg at jeg likevel ikke skal "kvestes"
for "trespassing". Jeg puster lettet ut.

- Joda, det stemmer det. Det er
forresten et fint område du har her.
Mye fugl, sier jeg smiler tilbake.

- Det var godt å høre at det var
fugler du så på. Da jeg så bilen din
her trodde jeg at jeg endelig skulle få
tatt noen tjuvjegere på "fersken". Jeg
har nemlig hatt en del problemer med
tjuvjakt i skogen her. Der oppe fant
jeg for ikke lenge siden restene av en
rådyrskrott som tydelig hadde blitt
tjuvslakta, sier han og peker oppover
mot en østvendt barskogli med en arm
som bærer preg av mange års
skogsarbeid. Selv er jeg glad for at
jeg ikke er noen tjuvjeger.

- Jeg har forresten ørn her i skogen
også, sier han plutselig, og hjertet
hopper opp i halsen på meg.

- Hva sa du???? Ørn???? Her????
Jeg får en mistroisk følelse i

underlivet: Ørn? Her? Det kan da
ikke være mulig, tenker jeg.

- Jeg tror de holder til oppe i lia

der, fortsetter han og peker atter
vestover. Men denne gangen mot en
mindre bergvegg like i nærheten.

- Dersom det er de fuglene der du
mener, så er altså det musvåk, sier
jeg og peker opp mot aprilhimmelen
hvor et musvåkpar framfører sine
luftakrobatiske øvelser i kåthet og
glede over den gryende våren og
sommeren.

- Ja der er de jo, sier han og myser
opp. - Så det er ikke ørn altså?

- Nei, det der er musvåk.

- Sier du det. Hva er det musvåken
spiser da, spør han mens han følger
paret med øynene der de seiler
innover mot bergveggen.

- Det ligger vel nesten i navnet det.
Mus, stort sett. Smågnagere. Men
de tar også slikt som frosker. Ja
endatil store insekter kan de ta, sier
jeg.

- Tar de mye skogsfugl da?

- Nei, ingenting. De spiser nok ei
røy eller en hare dersom de kommer
over det. Men da må andre rovdyr
eller -fugler ha fanget dem først,
svarer jeg og begynner så smått å få
en mistanke om hvor dette vil føre
hen. Her gjelder det å opptre som
den rene rovfugl-diplomaten. Med
andre ord en ypperlig sjanse til
muligens å rydde av veien noen
utbredte misforståelser og myter om

rovfuglene.

- Det var godt å høre. Jeg trodde det var ørn jeg, så jeg hadde i grunnen tenkt å skyte dem. Jeg har bare ikke fått tid og anledning enda, sier han og sender en spyttklyse med skråtobakk i marken med et smell, for liksom å markere sin inngrodde avsky for fugler med skarpe klør og krumt nebb som er så "frekke" å leve av skogsfugl, hare og andre viltarter som vi mennesker mener vi har all hevd på - selv om vi strengt tatt ikke trenger dem til vår husholdning i det hele tatt.

Jeg skjønner i alle fall at det her er fullstendig nyttesløst å holde noen forsvarstale for ørn. Taktikken blir heller å tale varmt for musvåkene som har funnet sitt revir på eiendommen hans.

Og sannelig hjelp det ikke også. Etter en stund ble det veldig stas med dette musvåkparet som hadde sitt

revir der oppe i bergveggen et sted. De var jo ikke lenger noen "farlige konkurrenter".

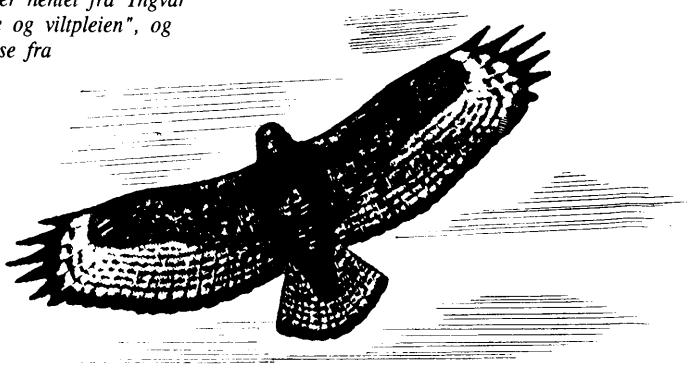
- Så musvåken er altså ingen skadefugl, sier du - spør han atter.
- Nei, snarere tvert om.

I slutten av juni var jeg og Runar Jåbekk oppe i bergveggen for å sette ring på foten til musvåkparets ene avkom, som til tross for heller magre tilstander når det gjelder tilgangen på smågnagere, så ut til å være i riktig fin form.

Da jeg lå der på toppen av fjellet og kikket ned på Runar som utførte merkingen, og opp på musvåkforeldrene som utstøtte sin engstelige "mjauing" over oss, spredte det seg en underlig varme inne i meg. Det slo meg at dersom jeg ikke hadde møtt denne grunneieren akkurat den apriildagen, så ville neppe denne ungen eller dette musvåkparet vært i live nå.

På den annen side. Hva skulle jeg egentlig sagt og gjort dersom det virkelig hadde vært et kongeørnpar i dette området???

Musvåk-tegningen er hentet fra Yngvar Hagens "Rovfuglene og viltpelen", og gjengitt med tillatelse fra Universitetsforlaget.



Sluttrapport om arvesaken

Bernt K. Knutsen

Det kan komme noe godt ut av ivrig avislesing. Noe undertegnede vil være den første til å skrive under på. Fædrelandsvennen hadde den 3.juni 1989 et større oppslag på første side hvor store overskrifter fortalte at "Dyrevernet går glipp av verdifull eiendom - testament ble underkjent i retten".

Dermed var min interesse vakt, og videre lesning fortalte at den store dyrevennen, den 82 år gamle Svinør-mannen Karl A. Jakobsen hadde skrevet et testament der det bl.a. heter: - Jeg vil at alt som er igjen etter meg skal tilfalle dyrevernet i Vest-Agder. Midlene skal brukes til beste for dyr og fugler. Så som utlegging av før og liknende. Eventuell fast eiendom skal skiftes offentlig for å omsettes i kontanter, som skal tilfalle dyrevernet for ovennevnte formål.

Som det fremgår av faksimilen av oppslaget i "Fævennen" (dersom teksten blir leselig i trykken), ble testamentet avvist av sorenskriver John Parr med den begrunnelse at det manglet gyldig testamentpåtegning. Et av testament-vitnene som var tilstede i retten, ble etter kort tid utvist fra rettsforhandlingene. Men vedkommende, som ønsker å være anonym, gikk heldigvis til avisen med saken. Og nå viser det seg at pressen ikke uten grunn har fått betegnelsen den "4.statsmakt".

Kort fortalt ble advokater engasjert både av Dyrenes beskytter i Kristiansand og NOF Vest-Agder, og disse to kom så igjen til enighet om deling av arven med 3/4 til førstnevnte, og 1/4 til ornitologene.

Akkurat i disse dager er det blitt kjent at vi har vunnet frem i klagen på underkjenningen av testamentet, og NOF

Vest-Agder har således arvet ca. 150.000 kroner!!

På et tidlig tidspunkt i saken ble ornitologene enige om at arven skulle brukes til oppretting av et "Fuglevernfond" etter mønster av Norsk Fuglevernfond. Fondet vil antagelig få betegnelsen "Karl A. Jakobsens minnefond", som en heder til denne hjertevarme dyrevennen, som det for øvrig går mange rørende

historier om. En av dem forteller om en julaften da han i storm satte livet på spill for å redde en ærfugl som hadde satt seg fast i et fiskegarn. Først etter den vågale redningsaksjon fikk han fred på seg til å feire jul.

Vi vil benytte anledningen til å takke pressen, og denne gang i særdeleshet Fædrelandsvennen for at de tok opp denne saken, som nå er ført frem til en meget lykkelig løsning. Vi skylder også nevnte testament-vitne stor takk for at han tok opp saken og ikke lot seg vippe av pinnen av et arrogant rettsvesen (les sorenskriver). Vi vil finne en passende anledning til å takke ham og overrekke en mindre gave.

Denne saken bør minne oss ornitologer om hvor viktig det er å skape blest om den innsatsen vi gjør for vern og bevaring av natur og fuglefauna, slik at det positive arbeidet som utføres over det ganske land kommer allmenheten til kjenne, enten det er i form av avisartikler eller på andre måter.

Det nedlegges utvilsomt et betydelig arbeid i alle lokaltidsskriftene som blir produsert i de ulike fylkesavdelingene. Men vi må være klar over at dette stort sett bare blir lest av fuglefolk. Skal vi nå frem til hele folket, skape det som så fint heter opinion, må vi bli flinkere til å bruke pressen og media for å gjøre NOFs positive og

verdifulle fuglevernarbeid kjent.

Det ble under arbeidet med denne arvesaken avdekket et utrolig dårlig kjennskap til ornitologenes hverdag. Vi ble stort sett oppfattet som noen rare særinger som ikke gjør annet enn å fly rundt med kikkert for å glo på fugl.

Ikke minst vil jeg ved denne anledning minne vår ledelse i hovedforeningen om hvilke positive følger det kan få om folket blir kjent med det beste innen norsk ornitologi.

Hvorfor ikke minne om paragraf 2 i våre vedtekter, hvor det blant annet heter at vi skal arbeide for et aktivt naturvern, bl.a. ved å organisere, koordinere og stimulere til undersøkelser av fugler og fuglebiotoper i fylket.

Dersom vi makter å få frem for offentligheten det verdifulle og omfattende arbeidet som utføres i de forskjellige lokallagene, vil det kanskje kunne medføre flere lykkelige stunder for ivrige ornitologer over det ganske land. Vi i NOF Vest-Agder kan i alle fall prise oss lykkelig over utfallet av den arvesaken vi nå har vært gjennom.

La meg bare til slutt nevne at Dyrenes beskytter i Aust-Agder nylig har arvet en hel million. Hvem blir den neste?? NOF? Kanskje, men da må arbeidet vårt gjøres bedre kjent! Så kom igjen nå, STÅ PÅ!! For vi er nemlig ingen særinger uten andre gleder her i livet enn å fly rundt med kikkert for å se på fugl - skjønt, det er jo en av dem da.

Skifterett under kjente testament



Karl A. Jacobsen fra Svinø testamenter eiendommen sin til dyrevernet i Vest-Agder. Nå har skifteretten i Mandal undersøkt dokumentet, og arven går til dyrenes vokterne.

To i året har underskrevet testa-

mentet. Legning. Dønnen i skifteretten har vært oppgitt, og det arbeidet har til tilsvarende foreninger skilt anke dønnen.

Taksten på eiendommen er 34,100 kroner, men altså skifterett er rundt 20 halv million kroner.

Karl A. Jacobsens hus i feriedylen Svinø ble i fjor høst solgt for 710.000 kroner – som skal brukes til mat til dyr og fugler.

Faksimile av Fædrelandsvennen 3.juni 1989.

En halv million til Dyrenes Beskytter

Kjøttmeis, svaner, katter og rådyr kan glede seg. Mange av dem er sikret vinterføde uansett kulde og snø. Det er nemlig dyrene som skal nyte godt av et nylig inngått avlik i arvestriden om et testamente.

Dette skriver seg fra dyrevennen Karl A. Jakobsen i Svinør. Han etterlot sine verdier til dyrevern i Vest-Agder. Det er foreningen Dyrenes Beskytter i Kristiansand som skal håndheve dyrevennens siste vilje.

Mandal skifterett har tidligere underkjent testamentet til Karl A. Jakobsen. Men nå ønsker ikke lenger slektningene å bestride innholdet.



Formannen i Dyrenes Beskytter, Inger Synnøve Nagelsaker, regner med å måtte nedsette en egen komité for å etterkomme Karl A. Jakobsens vilje.

(Foto: Kjartan Bjelland)

19 - Del 2

Faksimile av Fædrelandsvennen 26.mai 1989.

HEGLAND TRYKKERI A/s

Offset og Boktrykkeri - Bokbinderi

Postboks 24

4401 FLEKKEFJORD

Telefax (043) 23 407

Telefon

(043) *23 355

NOF-avd. Vest-Agder

anbefaler

HEGLAND TRYKKERI A/S

i Flekkefjord som

trykkeri for

tidsskrifter, foldere

og annet materiell !!

Redaksjonen av Piplerka

KONKURRANSEFUGLEN



Responsen på konkurransefuglen holder seg. Og det setter vi pris på.

I forrige nummer presenterte vi en fuglevinge. Hva kunne nå det være for noe? Blant de fjorten svarene som kom inn, svarte 13 at fuglevingen tilhørte en kjernebiter, mens 1 mente det dreide seg om en stillits.

Kjernebiter er svaret. Det hadde også Jon Noddeland fra Mandal funnet ut, og han får dermed fin bokpremie.

Skulle da bare mangle også forresten, om ikke konkurransefuglen i selveste jubileumsnummeret hadde direkte tilknytning til et av de tre lokallagene - i dette tilfellet som kjent Mandal lokallags prydefulle emblemfugl fotografert av Finn Jørgensen.

Noen syntes kanskje fuglevingen i forrige "Piplerka" var en lei nøtt. Men når man har foran seg en fuglevinge med "utskjæring" på utfanet av de innerste svingfjærene, er det ikke stort annet enn kjernebiter å velge mellom. Slik er det. Også det tydelige hvite vingebåndet er avslørende.

Konkurransefuglen denne gangen er det ikke stort annet mer å si om enn at vi håper noen og enhver nå skal få brynt nesa si skikkelig. Dette er en art du svært sjelden ser bedre enn dette, enten du ser gjennom kikkert eller 400 mm. teelinse. Men så var det å artsbestemme den da.

Svaret sendes som vanlig til redaktøren senest tre uker etter at "Piplerka" er mottatt. Lykke til!!





På trekkstur til Skagen, 20. - 21. april 1990

Jon Noddeland

En telefon fra Peder K. Knutson til miljøhuset i Mandal 19.april med forespørsel om noen kunne tenke seg å være med på trekkstur til Skagen dagen etter, resulterte i at undertegnede og Joakim Aas Johannessen slo følge med Peder over til Skagen for å "teste" fugletrekket.

Etter intense forberedelser samme kveld, gikk vi til sengs med en aldri så liten følelse av forventning. Peder ankom i velkjent stil, med blå Volvo Amazon '69-modell, som for øvrig fungerte prikkfritt (bortsett fra en løs vindusvisker som forsinket trafikken i Hirtshals et halvt minutt).

Vi kjøpte billetter, 10 kr. pro pers tur-retur!!, og kom oss ombord i ferga. Det var lite fugl å se under overfarten.

Vel fremme i Hirtshals bevilget vi oss tid til et besøk på "bruggen", for så å sette kursen mot Skagen. Et noe spartansk måltid, bestående av loff, skinke-på-boks og "leverpostej" ble inntatt på en rasteplass i nærheten av det velkjente ørne-reservatet.

Da vi begynte å nærme oss tydet en myrhaug-hann, en tårnfalk, en musvåk og en dvergfalk på at noe var i gjære. Dette bidro til at forventningene skjøt i været. At vinden var nordøst og himmelen nærmest skyfri, gjorde ikke tingene verre. Vi tok inn på vandrerrhjemmet i gamle Skagen, og kjørte så ut til området hvor fuglekikkingen foregår. Vi så ikke noe spesielt denne kvelden, men vi snakket med en dansk ornitolog, og han sa blant annet at to snøugler(!!) hadde holdt seg i området inntil ganske nylig - de var faktisk sett dagen før.

Vi kjørte tilbake til vandrerrhjemmet, og under måltidet fikk vi stiftet bekjentskap med han som senere skulle komme til å bli omtalt som

"hardingen". Det viste seg nemlig at han hver morgen kl. 06.00, og på kvelden syklet de ikke så få kilometrene til observasjonsplassen. Mannen var heller ikke i sine yngste år.

Neste dag spiste vi kl. 06.00, og kunne under måltidet beskue "hardingen" starte på sin ferd mot Nordstrand. Utenfor var det allerede mye fugl i lufta, og de fløy riktig vei. På veien ut kunne vi gjennom de isete rutene observere "hardingen" vingle seg fremover.

Ute på Nordstrand okkuperte vi en 3-4 meter høy bunker, og kunne samtidig konstatere at det selvsamme sted var det høyeste i hele området. Vinden var perfekt, og like nedenfor "haugen vår" hadde 3-4 vannrikser satt i gang med sine velkjente lyder. Alt lå med andre ord til rette for en vellykket fugledag.

Det ble vellykket

Det ble også fort klart at det skulle bli en vellykket dag. Småfuglene var alt godt i gang, og de gled konstant over sanddynene. Heipiplerke, bokfink og bjørkefink kom i stort antall. Ellers var det en del tornirisk, grønnsisik og grønffink.

Rovfuglene kom også opp i store tall denne dagen. Totalt så vi ca. 60 fjellvåk på Nordstrand, 8-10 myrhaug,

2 musvåk, ca. 10 spurvehauk, 3-4 tårnfalk og 2 dvergfalk, samt islom og storlom. En fasan vi hadde hørt hele morgenen fant det også for godt å stikke hodet opp i teleskopet til Joakim slik at vi fikk sett den også.

Når først man er på Skagen, er det obligatorisk med en tur på "grenen", som er den absolutte "tuppen". Vi gjorde også det, og litt uvanlig er det vel å se ned på en tårnfalk som stiller (fra et fyrtårn)!!

Etter dette kjørte vi til Skagen havn for å lete etter to polarmåker som skulle være der. I havna var det imidlertid flere tusen måker, samt den verste stanken undertegnede noen gang har opplevd. Så noen polarmåker fant vi ikke. Vi kjørte heller til et sted der Peder hadde hatt topplerke på en tidligere tur. Snart hørte vi et velkjent lokkerop, og et topplerke-par dukket opp. De var ikke særlig sky der de hoppet rundt oss og lokket. Et svært "varmt kryss" ifølge Peder.

Et stort jorde langs veien ble vår neste rasteplass. Solen stekte og lagde ypperlige forhold for rovfuglene - termikk. 30-40 fjellvåk og 5-6 musvåk samt en myrhauk, dvergfalk, toppmeis og en duetrost ble observert her.

Etterhvert som ettermiddagen seg innpå, var det på tide å sette kursen mot Hirtshals igjen. Vi valgte en sørligere rute tilbake i håp om å få se kornspurv (bomlærke). Vi var kommet rett nord av en liten by som het Bindslev da Peder bråstanset - kornspurv!! Den satt og sang i et tre like ved siden av veien - så klaffet det altså endelig med den også.

Men vi hadde knapt kjørt 500 meter før vi stoppet for å studere en del gulspurv på en strømledning. Det var kornspurv!! 45 ind. på en og samme ledning!! Et brennvarmt kryss - stadig ifølge Peder. Senere ble det enda mer kornspurv på oss i området rundt Bindslev. Så til slutt kom vi opp i ca. 80 ind. totalt av den arten.

Ellers dukket det opp et par musvåk og 2-3 tårnfalk i det samme området.

Veien gikk nå direkte til Hirtshals og ferga. Artsmessig ble det ikke det hele store med i alt 81 arter, men en fin tur med mye fin fugl og mange flotte opplevelser var det absolutt....



Referat fra årsmøtet i Tromsø

Finn Jørgensen

Årsmøtet ble i 1990, for første gang i NOF's historie, lagt til Nord-Norge, nemlig ved Hella utenfor Tromsø i helgen 24 - 27 mai.

Det var med stor spenning at vi søringene reiste nordover til midnattsolens rike. Jeg og Runar Jåbekk ankom ved 23-tiden onsdag kveld til strålende solskinn og flere plussgrader. Dette var store ting for arrangørene - det hadde nemlig vært regn og iskaldt i flere uker før årsmøtet, men nettopp denne kvelden ankom vi med det fine sørlandske været.

Vi ble hentet på flyplassen og fraktet ut til Hella, hvor årsmøtehelgen skulle tilbringes. Hella var et utfartsted og hytteby for Tromsøværingerne og det skulle vel være beskrivelse nok om hvilket flott sted dette var. På vei ut så vi ei ugle like i veikanten. Alarmen gikk og ivrig fokusering på kikkertene resulterte i den gråeste jordugla jeg noen gang har sett.

Vel fremme ble vi innkvartet på en av stedets hytter og etter litt småprat tok søvnen overhånd.

Neste morgen ble vi bråvekket av Kjell Mork som gjorde oss oppmerksomme på at det satt ei havørn i en furutopp like over sundet. Vi fikk rigget oss til på terrassen foran hytta og speidet etter diverse trekkfugl. Det ble god anledning til å studere rødnebbterne, og for oss som

bare er vant til makrellterne

var det mange interessante trekk å observere. Bl.a. flukten og stjørtlengde var gode feltkjennetegn. Det er vel noe av det viktigste for å skille disse to artene, da nebb, beinlengde og vingetupper ikke alltid er like iøyenfallende når de flyr forbi på

100 til 200 meters avstand !

Av andre interessante fugler som ble sett rundt hyttene kan nevnes tyvjo, fjelljo, polarjo og lappiplerke.

Torsdagen ble brukt til å gjøre seg kjent med stedet og representantene fra de ulike fylkesavdelingene. En kort tur til Tisnes, det stedet hvor det enkelte år fanges store mengder snøspurv, gav oss en smakebit på Nord-Norges fugleliv. Det kunne se ut til at fuglene var mye mer tillitsfulle enn hjemme på Sørlandet. Fiskemåkene var jo helt tamme og brushanene kunne vi komme helt innpå. Skjeand, knekkand og svarthalespove er relativt sjeldne hos oss, men likevel klarer 2-3 par av hver art å komme seg opp hit. Det er da litt rart at vi ikke har flere nede hos oss? En havørn kom også seilende forbi og 1 stellerand-par kan også nevnes. Det oppholdt seg noen få praktærfugler i området, men disse fikk vi ikke sett. Runar var godt fornøyd, for nå hadde det vært praktærfugl å se i løpet av de 3 siste årsmøtene i NOF, og han hadde klart å unngå dem alle...!!?

Så til selve årsmøtet. Dette var som tidligere inndelt i flere emner. Første dagen, fredagen, ble det orientert om studie-forbundet Natur og Miljø som NOF er medlem av. Det er utrolig liten deltagelse fra NOF som forening i de ulike studietilbudene. Dette tror styret i NOF skyldes for dårlig informasjon. Formiddagen ble brukt til orientering om hvor enkelt det er å bruke studieforbundet som inntektskilde for foreninger.

Alt er svært enkelt, men likevel er det en hel del papirarbeid, godkjenning av kurs m.m.. Til eksempel kan det nevnes at Jeger og Fisk tok ut 500.000,- og 4H 700.000,- mens NOF stilte med beskjedne 1.300,- for 1989.

Vi i NOF avd. Vest-Agder satser på å komme mer i rute på dette feltet. Det er nemlig en hel del av de tingene og møtene som vi driver som kommer inn under slike ting som godkjennes som studiering.

Også i år hadde vi meldt inn noen saker som vi ønsket diskutert på årsmøtet. Det var tradisjonelt nok det evindelige Atlasbok- spørsmålet. Vi skriver gjennetakelse hvert år. Hva skjer og hvordan er planene? Og tradisjonen tro - de samme svarene kommer.

- Det er i rute, det er NINA som har skylden, det har ikke vært kapasitet, penger og mye mere.....

Dette er vi lei av å høre på. Det er en direkte hån mot de personene som har lagt ned arbeid i dette prosjektet.

Denne kritikken skulle overbringes atlaskomiteen. Videre ble det opplyst at det var bevilget 130.000,- til utskriving av kartene, men det var ikke midler til trykking av selve bokverket ennå. Da måtte først manus være ferdig, slik at de kunne vurdere hva det kunne komme på. Dårlig tankegang mener vi i Vest-Agder. Forfattere er kontaktet for flere år siden, men etter at de svarte ja til å skrive har de ikke hørt "a damn shit" fra atlaskomiteen. Dette er i høyeste grad kritikkverdigg!

Det er svært interessant å se hva fylkesavdelingene får til. Det dukker stadig opp nye atlasutgaver. Meget bra!!!

Hva om NOF skulle starte et slikt prosjekt en gang til. Hvordan ville da oppslutningen bli? Elendig, spør du meg.

Vi hadde også et spørsmål om data og samkjøring av programmer.

Her ble det diskutert endel fram og tilbake, men noen konklusjon ble ikke fattet.

Utpå ettermiddagen ble det, etter vår mening, en uheldig kollisjon mellom to møter da ringmerkingsmøtet og møtet miljøvern i kommunene skulle arrangeres samtidig. Med to aktive ringmerkere i Vest-Agder-delegasjonen var det vanskelig

å si nei til ringmerkingsmøtet - det er jo noe av det en ringmerker ser fram til.

Ringmerkingsmøtet

Olav Runde orienterte. Det var ikke blitt trykket noen ringmerkingsmanual foreløpig, men de var godt igang med arbeidet:

- Mestedelen av teksten er ferdig, kun litt oversetting gjenstår. Det har ikke vært midler tilgjengelig for finansiering av trykkeutgiftene. Boka skal trykkes og selges av NOF

Endel nye skjema skal tas i bruk og det ser vi positivt på.

Slik som ringmerkingssituasjonen er i Norge idag, må alle ta del i å lette arbeidet slik at vi kan få unna endel av det eksisterende materialet. Dette er i høy grad på vei, da de fleste store merkerne har tatt ibruk data.

Det ble gitt en beskrivelse av NOF's ringmerkingsutstyr. Nett er fortsatt det som er vanskeligst å framskaffe. Fra Japan er det ikke mulig å få 60 fots nett, da fabrikklokalet ikke er langt nok!!!! North Ronaldsay- nettene fås kun gjennom BTO, og det er lang ventetid.

Ellers vil det bli tatt ibruk en ny metode for vingemål. Dette målet stikkes mellom 3. og 4. håndsvingfjær til den bunner, og vi vil få et mye sikrere mål. Det er endel forskjell i metodikkene slik det er nå med strekt eller krommet vinge osv....

Det vil også komme en ny Svensson i løpet av våren 1990.

Det vil bli nye lisenser, inndelt i a,b og c kategorien a-lisens vil ikke inneholde noen restriksjoner, men det vil bli spesifisert om den gjelder for nett eller rusefangst. B-lisensen gjelder kun for reiringer, mens c-lisens vil bli gitt til personer som driver spesielle prosjekter. D.v.s. en eller annen restriksjon.

Geir Olav Toft orienterte om et nytt prosjekt som kalles "Constant ringing". Dette virket interessant. Det skal fanges til spesielle tider i utvalgte områder, og det skal ikke brukes mat, lokk el.lign.

Ringmerkingsmøtet fortsatte på lørdagen.

Det mest interessante fra neste dag var



Her slapper Runar Jåbekk av i påvente av at en av de store polarsnipeflokkene skal dukke opp. Det store gruntvannsområdet vi ser i bakgrunnen er deler av Balsfjorden, hvor flokker på opp mot 20.000 polarsniper sees. (Foto: Finn Jørgensen).

Under: Også krykkja var å se i Tromsø. (Foto: Joakim Aas Johannessen)



trolig innføring av forbud mot ungemerking av endel arter. Måkefuglene, med grå/sildemåke og ternene er umulige å skille som pullus, og derfor må vi vente til vingefjærene vokser ut. Andre arter som det ikke skal merkes reirunger av er: lunde, isfugl, fuglekonge, rødtoppfuglekonge, gjerdesmett, sandsvale og taksvale. Tårnseilere som ruger skal ikke merkes, da de lett skyr reiret. Det skal heller ikke merkes reirunger av truede arter.

Det vil bli igangsatt teoriprøver som alle må bestå, både nye og gamle merkere. Dette vil det bli gitt en nærmere orientering om siden.

Årsmøtet

Etter dette tok selve årsmøtet til. Det ble greit gjennomført.

Undertegnede ble innvalgt i NOF's styre, så nå er det bare å komme med saker som dere vil ha tatt opp!

Naturundersøkelser a/s ble opprettet, og her har NOF avd. Vest-Agder tegnet en aksje.

Så over til noe helt annet, nemlig maten.

Det var særdeles god mat vi fikk servert under hele oppholdet her oppe, med steinbitt som min favoritt.

Etter middag ble det gitt en orientering om fuglevakta og den ferske saken om eggtyverier på Runde. Dette var første sak hvor tipstelefonen virkelig gjorde sin nytte.

Roar Solheim viste en fenomenal lysbildeserie om ugler, en serie som skulle brukes i studiearbeidet. Dette var meget profesjonelt gjennomført og jeg håper at vi kan få til en framvisning, med Roar som foredragsholder, her i fylket.

Kvelden gikk med til småprat - en svært viktig del av årsmøtearrangementet. Det ble også vist et nydelig lysbildeshow, hvor Nord-Norge ble presentert på en særdeles delikat måte. Det kunne nok friste mange til å dra opp hit.

Men likevel ble nok kveldens høydepunkt TV-programmet Kvitt eller Dobbelt hvor

foreningens styremedlem Terje Axelsen deltok.

Det var enorm forventning til Terje, og spenningen var til å ta og føle på. TVen var litt ute av form, men med et helt årsmøte til å justere ble den nå klar til slutt.

Jubelen var enorm, og det var jo en katastrofe at ingen fikk tatt et videoopptak av den forsamlingen som satt og svettet i den andre enden av TV-kameraet - det var nok ikke bare Terje som var nervøs. Det ble mye bra og konstruktivt fugleprat utover nattetimene. Olav Runde var i toppform og kom med mange gode historier. De fleste egner seg nok ikke for trykking i Piplerka.

Mulighetene til å komme sammen, sitte i smågrupper for å diskutere er nok noe av det som må prioriteres når årsmøtested skal velges. Dette fungerte fint her på Hella.

Neste dag skulle det arrangeres ekskursjon rundt til de beste fuglelokalitetene i Tromsø. Dette ble en fin tur i et strålende vær. En stor buss ble benyttet. Vi håpet på å få sett noen polarsnipper, det er nemlig flokker på 15-20 tusen her på denne tiden. Vi fikk kun sett en "liten en" på tre-fire tusen! Om kvelden ble vi innlosjert hos Ivar Johnsen - redaktør av Krykkja. Dette ble en kveld vi sent skal glemme - en stor gjestfrihet og en samboer som fikset til en kjempegod matrett. En rask visitt hos NN, hvor vi så på noen meget bra Australia-bilder, var et annet positivt innslag. Vi fikk oss også en rundtur i Tromsø og områdene rundt denne kvelden/natten. Presis klokken 24.00 stod jeg og fotograferte ishavskatedralen som lå badet i midnattsolen.

Noen liryper ble fotografert, mens andre "ryper" i Tromsø by ble helt oversett. Det er ikke mange som kan si de har vært i Tromsø en langhelg uten å ha testet utelivet som jo Tromsø er svært kjent for. Vi kan!!

NOF Avd. Vest-Agder

- Årsmelding 1989

Styrets sammensetning i 1989 har vært:

Finn Jørgensen	_____	<i>formann</i>
Ivar Hille	_____	<i>kasserer</i>
Runar Jåbekk	_____	<i>sekretær</i>
Kåre Olsen	_____	<i>styremedlem</i>
Øyvind Fjeldsgård	_____	<i>styremedlem</i>
Kjell Grimsby	_____	<i>varamann</i>
Tellef Vestøl	_____	<i>varamann</i>

Fylkesavdelingen har i 1989 organisert følgende prosjekter:

Vannfugtelling: Det ble vinteren 1988/89 gjennomført tre tellinger. Rapport er publisert i Piplerka nr. 3-89.

Vinterfugtelling: Tellingene har gått som normalt. Egen rapport fra komiteen.

Sjøfuglregistrering: I samarbeid med fylkesmannens miljøvernavdeling ble det i 1989 igangsatt et større overvåkningsprogram for sjøfugl i Vest-Agder. Registreringene omfatter i første rekke hekketakseringer av ærfugl, måker og terner. Nærmere presentasjon av prosjektet er gitt i Piplerka nr. 3-89.

Kanadagås: Også i år ble fylkets hekkebestand av kanadagjess taksert.

Hvitryggspett: I samarbeid med det nasjonale Prosjekt Hvitryggspett er det utført en rekke inventeringer i Vest-Agder i 1989. Se forøvrig Piplerka nr 1-2 1989. Av andre viktige oppgaver fylkesavdelingen har jobbet med i 1989 kan nevnes:

LRSK: Rapport for 1988 er klar for publisering. Det er i løpet av året utarbeidet en total artsliste over alle arter påtruffet i Vest-Agder. Se egen rapport fra komiteen.

Piplerka: I løpet av 1989 er det gitt ut nr.3/4-88, 1/2-89 og 3-89. Se ellers egen rapport fra komiteen.

Oljekontaktutvalget: Utvalget har i løpet av det siste året "dessverre" fått en del å gjøre. Jan/Feb. 1990 ble det funnet mye oljedød fugl i fylket, og foreningen fikk hendene fulle med innsamling og registrering. I denne, som i flere andre saker, har samarbeidet med viltforvalter Per E. Fjeld vært meget bra. Se ellers egen rapport fra utvalget.

Verneproblemer på Lista: Først kan det gledelige faktum at Verneplanen for Våtmarksområder i Vest-Agder ble godkjent i 1989 nevnes. Dette har likevel ikke gitt særlig bedre forhold i de "brennbare" områdene på Lista. Spesielt har planene om riksannlegg for brettseiling i Nordhasselbukta vært til bekymring. Vi har hatt problemer med å få den forventede

støtte fra fylkesmannens miljøvernavdeling i denne saken, og flere henvendelser og uttalelser er sendt både fylket og NOF sentralt.

Både Miljøverndepartementet og DN er orientert om saken. Problemene ble også tatt opp på NOF's årsmøte i Bergen i 1989.

Av gledelige ting kan også nevnes at flere bønder har fått bot for raseringen av Nesheimsumpen. Dette er gledelig, selv om området forblir like ødelagt.

For om mulig å gjøre det lettere å håndheve vernebestemmelsene på Lista har NOF avd. Vest-Agder tatt initiativ til å få våtmarkene på Lista inn under Ramsar-konvensjonen. DN er kontaktet både muntlig og skriftlig, og forhåpentligvis vil det skje noe med det første.

Også i Mandal har det vært problemer med planlagt utbygging i Ronekilen.

Fylkesavd. har protestert, og foreløpig ser det ut til at protesten delvis er tatt til følge. Her må nevnes at vi har hatt et meget godt samarbeid med miljøvernleder Henrik Lund.

For å komme tidlig på banen i slike saker har fylkesavd. sendt forespørsel til alle fylkets kommuner, og bedt om å bli høringsinnstans i utbyggingssaker.

Fylkesavdelingen har i løpet av 1989 fått sitt eget lokale, i samarbeid med Mandal lokallag. Miljøhuset ble åpnet 1.des. 1989 og fungerer som kontor og samlingsplass for fylkesavdelingen og Mandal lokallag. For nærmere redegjørelse om "huset", se Piplerka 3-89. De foreløpige erfaringene med driften er gode, og flere nye medlemmer er kommet til.

Kontakten med NOF-sentralt har i 1989 vært relativt dårlig. Det går ofte svært lang tid mellom hver gang vi hører noe fra sentralt hold.

Fylkesavdelingen var forøvrig

representert med 5 medlemmer på hovedforeningens årsmøte i Bergen i april.

Økonomisk har 1989 vært meget bra. Tross innkjøp av datautstyr til nærmere 25.000,- og betydelig høyere trykningsutgifter til Piplerka, ble det et lite overskudd i år også. Se forøvrig regnskapet.

Komiteene har i 1989 hatt følgende sammensetning:

Tidsskrift: Finn Jørgensen (red.), Runar Jåbekk, Ole Aa. Brattfjord, Nils H. Lorentzen, Tellef Vestøl.

Kontaktsmann VF: Atle H. Qvale, Nils H. Lorentzen, Tellef Vestøl.

LRSK: Leif Gabrielsen (form.), Nils H. Lorentzen, Jan Michaelsen, Eldar Wrånes, Tellef Vestøl.

Vannfugl: Kåre Olsen (form.), Øyvind Fjeldsgård, Gunnar Gundersen.

Atlas: Leif Gabrielsen (form.), Runar Jåbekk, Øyvind Fjeldsgård, Lars Bergersen.

Vinterfugl: Kjell Grimsby (form.), Ivar Hille, Jan E. Berglihn.

Oljekontaktutvalg: Nils H. Lorentzen (form.), Finn Jørgensen, Tellef Vestøl.

Kontaktsmann "Siste nytt": Nils H. Lorentzen.

Revisor: Bernt K. Knutsen
Jarle Egset

Regnskap for NOF avd. Vest-Agder 1989

	Inntekter	Utgifter
LRSK		2.272,-
Vannfugltelling	36.000,-	36.000,-
Porto		2.998,-
Sjøfugl/Ærfugl	30.000,-	6.264,-
Kanadagås	12.000,-	2.203,-
Hvitryggspett *	18.525,-	3.145,-
Trykking Piplerka 3 nr.		21.050,-
Div. utgifter Piplerka		943,-
Reiseutjevningsskassa		1.500,-
Grunntilskudd Barne- og Ungd.arb.	4.900,-	
Annonser Piplerka	2.250,-	
Abonnement	2.850,-	
Kjøp av data		23.700,-
Støtt til datakjøp Minnefondet	10.000,-	
og Fylkesmannens Miljøvernnavd.	3.000,-	
NOF - salg	1.060,-	1.206,-
Nettkjøp	12.890,-	19.152,-
Overført Miljøhuset		6.869,-
Diverse	1.802,-	4.528,-
OVERSKUDD		3.447,-
	135.277,-	135.277,-

* Tilskudd for både 1988 og 1989.

Beholdning pr. 27.02.89: 16.370,-

Ivar Hille
kasserer

Berni K. Knutsen
revisor

Jarle Egset
revisor

Årsmelding fra LRSK, Vest-Agder 1989

Komiteen har som året før bestått av:

Leif Gabrielsen (*formann*), Nils H. Lorentzen, Jan Michaelsen, Tellef Vestøl, Eldar Wrånes.

Vi har ikke avholdt noen møter i 1989, men hele 126 saker er behandlet via korrespondanse. Av disse er 116 godkjent, mens 8 saker står som avventet. Ingen er foreløpig underkjent. I tillegg er 10 saker oversendt NSKF.

Det er utarbeidet en observasjonsrapport for 1988-observasjonene, samt en oversikt over nye godkjente saker fra NSKF. Denne kommer i Piplerka nr. 2-90.

Både LRSK og NSKF sitter beklageligvis fortsatt på endel beleggsmateriale. Planen er å få sendt alt dette i retur i løpet av våren. Observasjoner sendes fortsatt til:

LRSK - Vest-Agder
/ Leif Gabrielsen
Postboks 42
4063 Voll

*Leif Gabrielsen
sign.*



Årsmeldingen fra oljekontaktutvalget finner du på neste side. Dette utvalget har dessverre hatt en del å gjøre den siste tiden, noe den tilgriset lunden på bildet er et klart vitneprov om. Fuglen ble funnet i Mandal. (Foto: Finn Jørgensen).

Årsberetning for oljekontaktutvalget 1989

Oljekontaktutvalget har bestått av:
Nils H. Lorentzen (form.), Finn
Jørgensen og Tellef Vestøl.

Etter den store oljekatastrofen vinteren 80-81 ble det vedtatt i NOF sentralt at det skulle opprettes et kontaktnett over personer som kunne organisere NOF sin rolle lokalt ved evt. oljeutslipp. Hvert lokallag skulle velge en kontakt- person, noe som da ble gjort. I NOF avd. Vest-Agder dannet vi da oljekontaktutvalget, et utvalg som ikke har gjort noe før i 1989. Det ble da igangsatt systematisk overvåkning av 2 strandområder på Lista. Dette ble igangsatt av viltforvalter Per Espen Fjeld hos Fylkesmannens Miljøvernavdeling. Det ble da utformet spesielle sjemaer som skulle fylles ut enten vi fant fugl eller ikke. Prosjektet skulle finansieres med de pengene vi fikk til sjøfuglprosjektet.

I 1989 har vi hatt kontakt med representanter for det interkommunale oljevern og hørt hva slags utstyr de har til rådighet ved evt. utslipp. Det høres i første omgang fint ut, men ved næyere sjekking viser det seg at de 400 meterene med lenser som ligger der og der er de billigste som finnes og totalt ubrukelige i praktisk bruk. De er for små, oljen renner over med høye bølger eller under med mye strøm. Slike lenser kan, for vår del, være interessante når det gjelder å hindre olje i å komme inn til spesielt utsatte områder. Derfor vil vi i 1990 få en samlet oversikt over det matriale som finnes og evt hvor.

Under oljeutslippet nå i januar-februar fikk vi testet noe av beredskapen ved oljeutslipp. Nils Helge Lorentzen, som overvåker stranda fra Havika til Kviljoødden, fant under en rutineundersøkelse et unormalt høyt antall oljedrepte alkefugl i dette området. Han sjekket dette noen dager senere og også da var det mye oljedød fugl. Utfra dette kontaktet han undertegnede og viltforvalteren ble så varslet. Han kontaktet da oljevernberedskapen i Horten og spurte om de kjente til noe større utslipp i den senere tid. Nei, var svaret og utfra de tall over oljedrept fugl som ble framlagt ble det besluttet å sende ut et overvåkningsfly straks været tillot det. Det ble ikke funnet noe olje, men fuglene fortsatte å drive iland.

NOF avd. Vest-Agder's medlemmer organiserte en større patruljering i Mandal og på Lista. Dette ble finansiert av SFT med 9.275,-. Vi som følger med i avisene har nå sett hvilket omfang dette utslippet har fått. Ca. 5.000 fugl antas drept !

Totalt ble det registrert ca. 700 døde fugler under dette utslippet. Av disse var ca. 500 tilgriset av olje. De resterende har vært svært avmagret og trolig dodd av matmangel. Det vil bli sendt inn prøver av disse til Vetrinær-instituttet, for å prøve og finne årsaken til at de omkommer. Når det gjelder de fuglene som er avmagret er det kun de artene som lever av fiskeslag som lodde,sild og

brisling m.m.

Alkekonge, som lever av planktoniske dyr, blir ikke funnet avmagret - kun med olje.

Ved en anledning stod det i Farsund Avis at silda er kommet tilbake utenfor kysten. Dette var i november 89 og i en tre ukers periode ble det ikke funnet døde avmagrede lomvier på strendene. Både før og etter dette ble det funnet døde fugler jevnlig. Slike ting er viktig å få notert seg.

Det ble spurt etter tidligere undersøkelser av strendene på Lista. DN og NINA hadde bruk for referansematerialer, slik som ved algekatastrofen sommeren 88. Det forelå ikke noe slikt og utfra dette prøver vi nå, i samarbeid med Miljøvernavdelingen å få til en fast ordning med SFT om jevnlig kontroll av utvalgte områder. Det er da naturlig å fortsette i de områdene som nå er under overvåkning, nemlig Bauskje og Havika. Vi prøver å få 15.000,- årlig til dette prosjektet. Videre er det besluttet at viss en ser tendenser til et større utslipp igjen, kan vi rykke ut og få endel utgifter refundert uten å ringe å avtale på forhånd. De 15.000,- som vi søker om er kun til dekning av de faste patruljeringene.

Oljeutvalget har stadig vært i kontakt med massemedia i denne saken, noe vi ser som svært viktig. Å få opplyst mest mulig om slike saker er det eneste som kan få folk til å forstå alvoret og omfanget av et slikt utslipp. Vi føler også at avisene har tatt dette alvorlig og de følger opp saken.

NOF avd Vest-Agder har fått mye positiv publisitet i denne perioden og det arbeidet vi gjør blir høyt verdsatt hos de offentlige myndigheter. Bl.a. er

viltforvalter Per Espen Fjeld svært godt fornøyd med innsatsen vår.

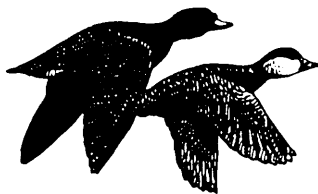
Det vil bli laget en rapport om dette oljeutslippet og Runar Jåbekk skal stå for endel undersøkelser av de døde fuglene. Han skal bl. a. ta endel mål, sjekke kjønn og alder samt sende fuglenes magesekker til NINA for analyse av dens innhold.

Vi må også få publisert endel angående vasking av oljeskadd fugl. På Lista har Kåre Olsen og Nils Helge Lorentzen drevet med dette med positivt resultat. Fuglene vaskes i Zalo, eller Frendly hvis ikke det går med Zalo. De slippes ut så raskt som mulig etter dette. Dette vil vi komme tilbake til.

Mandal, 22.02.1990

Finn Jørgensen

STØTT Norsk Fuglevernnsfond



Fondet har som formål å skaffe midler til fuglevern i vid forstand. Vi ber fugleinteresserte om hjelp!

Bankgironr. 6404.09.53556
Postgironr. 5 54 72 03

Årsmelding fra tidsskriftredaksjonen - Piplerka 1989

De siste 2 årene har vi fått ut noen meget bra Piplerker. Dette skyldes ikke minst et godt trykkeri, som har det meste i utstyr for å klare en jobb som denne. De bruker kun en uke fra de har manus til vi har det ferdige produkt.

Også i 1989 kom vi på etterskudd med utgivelsene. Nr. 3/4-88 kom våren 89, mens nr. 1/2-89 kom utpå ettersommeren 89. Først ved nyttår kom nr. 3-89 og i skrivende stund er nr. 4-89 så å si ferdig. Sistnevnte blir det etterlengtede ringmerkningsnummeret.

Nr. 1/2-89 var på 68 sider, mens nr. 3-89 ble på 84 sider. Stoffet var godt variert og i nr. 3-89 var det faktisk hele 10 forfattere representert. Redaksjonen har mottatt flere positive reaksjoner på de siste nummerene og vi fortsetter derfor i samme spor. Det sies at Piplerka er blitt mere leservennlig, treffer trolig et større publikum og ikke minst det at kvaliteten er topp.

Nytt blir allikevel innføring av data i redaksjonen. Vi har ikke fått tak i noe brukbart program foreløpig, men når dette kommer vil vi trolig innføre 2 spalters sider i Piplerka, noe som vil gjøre denne enda bedre.

Det koster kr. 1000,- pr 16 sider å trykke Piplerka. I tillegg betaler vi kr. 50,- pr. bilde som blir brukt. Av andre utgifter er det valg av bilder som teller mest. Vi må bruke mye slides som omgjøres til vanlige fargebilder. Det er ikke lett å vite hvordan

kvaliteten blir, slik at endel bilder går rett i søpla. Bedre det enn å trykke et dårlig bilde !

Nr. 1-1990 årgang 20 blir et jubileumsnummer. Her skal vi trykke fargeomslag og lage det som et presentasjonsnummer for fylket og

lokallagene. Det vil også bli trykket en total oversikt over de artene som er observert i fylket. Vi mener at dette er det rette nummeret å trykke en slik oversikt i. Dette skulle være en fin måte å hedre 20 års jubilaranten på. Vi må vurdere opplagstallet for dette nummeret, da det vil bli fint å bruke til framtidig medlemsverving.

Jeg vil fra og med nr. 1-1990 overlate ansvarlig redaktørjobben til Ole Aa. Brattfjord. Han har sagt seg villig til å overta og jeg vil med dette ønske han lykke til.

Mandal 22.02.1990
Finn Jørgensen

Norsk vinterfugltelling i Vest-Agder:

Årsmelding 1988/89

Norsk vinterfugltelling er et prosjekt som kartlegger våre overvintrende arter.

- bestandsendringer fra år til år (mellomårsvariasjoner).
- hyppighet gjennom vinteren - eventuelt observere oppgang/nedgang.
- artenes forflytning, invasjonarter o.l.

Sesongen 1988/89.

Vi var 16 deltagere, herav var det 3 nye. Det ble taksert 23 ruter, som er en nedgang på 7 ruter fra foregående sesong.

Deltagere fordelt på lokallag:

	1987/88	1988/89	Nye
Kristiansand lokallag	2	1	
Mandal lokallag	11	6	2
Lista lokallag	10	9	1
Sum	23	16	3

Godtgjørelsen til prosjektet skal:

- avspeile innsatsen og forhåpentligvis stimulere til økt innsats.
- dekke de utgifter som fylket har vedrørende prosjektet.

Tildelingen av midler tar utgangspunkt i periode 2.

- pr. takserte rute i periode 2 betales kr. 50,-.
- repeterte ruter (d.v.s. en rute som kan anvendes til mellomårsvariasjoner godtgjøres med kr. 100,-.
- i tillegg gis 10% av denne summen som administrasjonstilskudd (porto/telefon o.l.).

Totalt vil godtgjørelsen til Vest-Agder da utgjøre kr. 2200,- for 1988/89.

Fylkeskoordinator
Kjell Grimsby
sign.

NOF - Lista lokallag:

Årsmelding 1989

Årsmøtet ble avholdt 13.01.89. Valget resulterte i følgende styre for 1989:

Formann: Kåre Olsen
 Nestformann: Kjell Grimsby
 Sekretær: Steinar Skeibrok
 Kasserer: Knut S. Olsen
 Styremedlem: Nils H. Lorentzen
 Styremedlem: Jostein Vetland
 Varamann: Tor O. Hansen
 Varamann: Cato Buch

Medlemsmøtene har fulgt tradisjonelt mønster med et hovedtema, oftest som lysbildeforedrag, og ellers faste innslag med siste nytt/medlemmenes kvarter samt konkurranse som er et populært innslag. Det samme gjelder boller og brus, gjerne med en god fugleprat attåt.

15.02: Meiser og opphenging av fuglekasser v/K.Olsen.
 09.03: Andefugler v/Knut Olsen.
 12.04: Hakkespetter v/Nils H. Lorentzen.
 11.05: Sangere i lyd og bilder.
 23.08: Vadere v/Knut Olsen.
 20.09: Fugleliv i Sør-Amerika v/Nils H. Lorentzen.
 21.10: Lista lokallags 20 års jubileum. Feiret i Fuglevika sammen med Mandal lokallag.
 15.11: Vinterfugltelling. Metoder og resultater v/Kjell Grimsby.
 13.12: Fugleliv i Syden (Libanon og Spania) v/Tor O. Hansen.

Oppslutningen på medlemsmøtene har vært fra 10 - 20 frammøtte.

Ekskursjonene:

26.03: Påsketur til Ullerøy.
 16.04: Herad/Sellegrøt for å se etter hakkespetter.
 27.28.05: Nattekskursjon Lista rundt for å lytte etter våtmarkssangere/rikser.
 08.10: Skarpenes, Flekkefjord.
 Ringmerking og trekkobservering.
 19.11: Steinodden rundt.

Fjellturen til Hekkfjell ble avlyst p.g.a. dårlig oppslutning.
 Mellom 5 og 10 medlemmer har deltatt på turene.

Vannfugltellinger ble utført i Farsund, Flekkefjord, Kvinesdal og Sirdal kommuner i januar og mars. Resultatet ble 6196 vannfugl i januar og 6384 i mars.

Vadertellinger ble utført 20.08 med 1655 vadere av 20 arter og 23.09 med 2139 vadere av 17 arter.

Vinterfugltellingene gikk noenlunde som normalt. 9 medlemmer deltok

med til sammen 15 ruter.

Sjøguglregistreringer ble utført som et ledd i årlig overvåkning av den totale hekkebestand av makrellterne og ærfugl i Farsund kommune. Hekkebestanden av samtlige sjøguglarter på Rauna ble også registrert, samt måkebestanden i Ullerøy-Markøy området. Sjøguglene i Kommunen så ut til å ha et godt år, med rimelig god ungeproduksjon.

Registrering av oljeskadd sjøgugl foregikk på deler av Lista-trendene. Som normalt ble det funnet endel oljedød sjøgugl jevnlig gjennom vinterhalvåret. Betenkelig er det at stadig flere døde sjøgugl driver på land tydeligvis på grunn av matmangel; de fleste er bare skinn og bein.

Fotogruppa har hatt forholdsvis liten aktivitet, noen nye bilder har dog kommet til.

Ringmerkingsgruppa har igjen hatt en god sesong med 17.000 fugl merket, hvorav 5.000 i Flekkefjord.

Ullerøy ornitologiske stasjon har også dette året ligget i dødvannet når det gjelder trekkobservering og ringmerking. Hekkeundersøkelsene i skjærgården ble dog greit utført med Ullerøy som base.

Trekkobservering fra Lista fyr ble igangsatt med noenlunde kontinuerlig bemanning fra juli måned. Det ble bekreftet at det går et betydelig rovfugltrekk ut fra Lista, samt at stedet er meget velegnet til å studere de fleste andre fuglegruppers forekomst. Ringmerkingsvirksomheten har også gitt interessante resultater.

Det er meningen å føre dette arbeidet videre de kommende år, trolig også kombinert med endel informasjonsvirksomhet overfor naturinteresserte publikummere/turister som jo besøker dette området i betydelig grad.

Foreningen har ellers arbeidet med endel av de "vanlige" sakene, som f.eks. brettseilerproblemet i Nordhasselvika, krypskyttervirksomhet, diverse inngrep i verneområdene o.l.

Økonomien har vært god. Medlemstallet viser en svak synkende tendens med ca 65 medlemmer ved årsskiftet.

Det hadde forøvrig vært sterkt ønskelig med større oppslutning på våre møter, ekskursjoner og andre aktiviteter.

Lista, den 30.06.1990.

*Kåre Olsen (sign.)
formann, NOF-Lista lokallag.*

Regnskap 1989, Lista lokallag

Beholdning 1.1. 1989:

Kasse	1.101,50
Postgiro	8.627,01
Bank	8.183,-

	<u>Inntekter</u>	<u>utgifter</u>
<i>Medlemskontingent</i>	2.530,-	
<i>Matsalg på medlemsmøter</i>	572,-	
<i>Sjøfuglreg. 1989</i>	12.000,-	
<i>Gave fra Lista alum.</i>	2.000,-	
<i>Kulturmidler</i>	1.500,-	
<i>Salg, foreningsartikler</i>	859,-	
<i>Renter</i>	547,07	
<i>Ref. medlemskontingent</i>		50,-
<i>Porto</i>		1.410,90
<i>Kjøp, mat og drikke</i>		1.068,-
<i>Sjøfugltellingene</i>		4.910,-
<i>Kontor</i>		785,50
<i>Fotogrupper</i>		150,-
<i>Kjøp av gevinster</i>		610,50
<i>Kjøp av foreningsartikler</i>		2.133,-
<i>Fuglevika</i>		334,-
<i>Hekkerregistreringene</i>		1.180,-

Beholdning 31.12.1989:

Kasse	413,-	
Postgiro	4.091,68	
Bank	20.783,-	25.287,68
Balanse	37.919,58	37.919,58

Borhaug 18.1.1990

Knut Olsen
Kasserer

Revidert
Olaug Olsen

Årsmelding 1989

NOF Mandal lokallag

Styrets sammensetning i 1989 har vært:

Bernt Kåre Knutsen	-	<i>Formann</i>
Jarle Egset	-	<i>Kasserer</i>
David Drangslund	-	<i>Sekretær</i>
Gunnar Gundersen	-	<i>Styremedlem</i>
Arnfinn Henriksen	-	<i>Styremedlem</i>
Inge Flesjå	-	<i>Styremedlem</i>
Ivar Hille	-	<i>Varamann</i>
Gordon York	-	<i>Varamann</i>
Ole Aa. Brattfjord	-	<i>Varamann</i>

1989 har vært et svært aktivt fugleår for mandalsornitologene. Medlemstallet ligger stabilt på 61 betalende. Fortsatt er det en hard kjerne på 25-30 individer, som stiller opp på det meste. Nytt av året er en konkurranse som går ut på å observere flest arter i Norge gjennom et år. Dette har øket innsatsen på å registrere MER vanlige arter også.

Den største nyheten i 1989 er drømmen som gikk i oppfyllelse; **"MILJØHUSET"!!** Bernt Kåre Knutsen & co. har tatt denne saken opp på flere styremøter, i påvente om at kommunen skulle skaffe et hus. Mandal kommune fant ikke noe sted, og det så ganske håpløst ut. Men fuglefolk gir ikke opp så lett, og tok saken i egne hender. De leier nå et hus midt i Mandal sentrum. "Miljøhuset" er et ypperlig sosialt

samlingssted for naturinteresserte, og til lagring av utstyret til NOF-Vest Agder.

I løpet av 1989 har det vært 4 styremøter, og 15 medlemsmøter. Gjennomsnittlig frammøte på medlemsmøtene lå på 27-28 stykker, og det er en minimal nedgang. Programmet på møtene er tradisjonelt med konkurranse, fugleprat, brus & boller. Dessuten er det foredrag og reiseskildringer, gjerne med lysbilder. Blant annet på møtet 13.mars viste viltforvalter Per Espen Fjeld en topp serie lysbilder om natur og registreringsarbeid på Svalbard.

Det har ikke blitt noen utenlandstur i regi av foreningen i 1989. Derimot ble den erstattet med en flott tur til Møsvatn 29.06 til 02.07. Turen ble topp, og de fleste fikk nye "kryss".

Det største på turen ble Jerpe ved Bø i Telemark. I tillegg til Møsvannsturen, ble det 3 Listaturer og en Jærentur 10.09. Turen til Jæren brøt tradisjonene idet den erstattet en tradisjonell Lista-tur. Jærenturen ble topp, og da særlig artsmessig.

Ringmerkingsresultatet for 1989 blir endel lavere enn i fjor. Dette skyldes mangel på ringer til sildemåkene. i år ble det merket betydelig mindre sildemåker enn i fjor. Ringmerkerene fikk flere uventede arter i nettene. Blant disse overraskelsene er Isfugl og 2 Dvergspurv.

Mandal Lokallag har også flere prosjekter på gang. Blant de viktigste er; Ærfugl, Sjøfugl, Vannfugl, Hvitryggspett, Kanadagås og Skogsfugl. Disse prosjektene er også støttet, og bringer dermed også noen penger inn i foreningskassa.

Mandal 23.01.90.
Sekretær
David Drangsland

Godt utvalg i:

- **Kontorutstyr**
- **Hobbyutstyr**
- **Skolemateriell**
- **Utstyr til
hjemmekontoret**



Holbæk Eriksensgt. 10 —
 I polbygget — Mandal
 Tlf. 65 397

NOF Mandal lokallag, regnskap 1989

	<u>Inntekter</u>	<u>Utgifter</u>
<i>Frøsalg 1988/89</i>	1.600,-	
<i>Renter 1988</i>	801,63	
<i>Skogsfugltelling</i>	4.000,-	
<i>NOF V-A (lagt ut for regn.)</i>	1.802,80	
<i>Vannfugltelling</i>	12.000,-	
<i>Kommunalt tilskudd</i>	350,-	
<i>Strandrydding</i>	8.000,-	
<i>Div.</i>	487,-	
<i>Salg, rammer og kassetter</i>	794,-	
<i>Kontingent (61 bet.)</i>	3.050,-	
<i>Inn på møtene</i>	3.317,50	
<i>Møsvannsturen</i>	6.900,-	
<i>Loddsalg på julemøtet</i>	2.180,-	
 <i>Brus og boller</i>		3.799,45
<i>Lån til NOF V-A</i>		1.802,80
<i>Premier, gaver, blomster</i>		757,-
<i>Porto, papir</i>		812,80
<i>Husleie, boksleie</i>		75,-
<i>Julemøtet</i>		1.578,-
<i>Avdrag på båt</i>		6.557,-
<i>Nye medlemskort</i>		667,80
<i>Kjøp diafremviser</i>		1.310,-
<i>Møsvannsturen</i>		11.133,-
<i>Bildeforstørring</i>		4.021,-
<i>Driftsutg. båt, ny kalesje</i>		7.872,30
<i>Aksjon vi bryr oss</i>		507,60
<i>Fuglelitteratur og -bøker</i>		1.807,50
<i>Kjøpt brukt teleskop</i>		550,-
<i>Beholdning 31/12-1988</i>	45.282,93	43.251,25
	1.243,55	
 <i>Bank 31/12-1989</i>		2.918,42
<i>Giro 31/12-1989</i>		342,33
<i>Kontanter 31/12-1989</i>		14,48
Balanse	46.526,48	46.526,48

Kasserer
Jarle Egset

Revisor
Berni K. Knutsen

Regnskap for miljøhuset i perioden 01.11.89 -27.02.90

Inntekter - Utgifter

Sponsing	8.500,-	
Tilskudd miljøtiltak	10.000,-	
Tilskudd fra NOF V-Agder	5.934,20	
Brus	5.365,40	6.285,70
Sjokolade	2.940,-	3.183,10
NOF - salg	7.010,-	5.494,10
Arbeid for trygd	23.474,-	13.004,-
Materialer/utstyr		4.869,26
Husleie		8.000,-
Kontorutstyr/porto		5.998,86
Bøker/abonnementer		2.460,-
Telefon		1.938,60
Strøm		796,60
Forsikring		688,-
Diverse		4.637,-

OVERSKUDD

5.868.88

63.223,60

63.223,60

Runar Jåbekk
kasserer

Bernt K. Knutsen
revisor



NOF Kristiansand lokallag, årsmelding og regnskap 1989

Styret i NOF Kristiansand lokallag har i 1989 hatt følgende sammensetning:

<i>Formann:</i>	Øyvind Fjeldsgård
<i>Sekretær:</i>	Tellef Vestøl
<i>Kasserer:</i>	Peder Kr. Knutson
<i>Styremedlemmer:</i>	Harde Johannessen
	Roy Erling Fredriksen

Det er blitt avholdt fire medlemsmøter i løpet av året. Bjørn Vidar Olsson har vist lysbilder fra Sør-Spania, og Peder Kr. Knutson har vist lysbilder fra Mallorca og Israel.

Ellers har foreningen arrangert to dagsturer til Lista, samt en helgetur til Jæren. Frammøtet på foreningens arrangementer bærer preg av at tidligere års støttespillere enten er i militæret eller på skole utenbys. Det er likevel gjennomført enkelte aktiviteter, slik som vinterfugltelling, vannfugltelling, ærfugltelling og kanadagåstelling.

Som det går fram av regnskapet, er vannfugltellingen foreningens viktigste inntektskilde, med et bidrag på hele 12.000 kroner. Den gode økonomien har gjort det mulig for foreningen å gå til innkjøp av en del fuglebøker til foreningsbiblioteket.

Medlemstallet pr. 1/12-1989 er 51. Det vil si en svak økning fra foregående år.

Regnskap for 1989:

	<u>Inntekter</u>	<u>Utgifter</u>
<i>Overført</i>	7.790,51	
<i>Abonnement</i>	1.960,-	
<i>Sjøfugltelling</i>	12.000,-	
<i>Frimerker</i>		1.580,-
<i>Kr.sands museums venner</i>		100,-
<i>Konvolutter</i>		167,-
<i>Vannfugltelling</i>		150,-
<i>Ærfugltelling</i>		1.740,-
<i>Medlemskartotek</i>		128,-
<i>Fuglebøker</i>		3.561,10
<i>Postboksavgift</i>		25,-
<i>Saldo 4/12-1989</i>		14.299,41
Balanse	21.750,51	21.750,51

Kristiansand 4/12-1989
Peder Kr. Knutson

Årsmøtet i NOF Vest-Agder 1990

Ole Aa. Brattfjord

Årsmøtet i NOF Vest-Agder forløp i tradisjonelt mønster på Risøbank i Mandal 2.mars i år. Det var 19 personer til stede på møtet, som startet klokken 19 og ble avsluttet ved 22-tiden. Alle tre lokallagene hadde representanter til stede.

Sekretær Runar Jåbekk gikk gjennom fylkesforeningens årsmelding, som ble godkjent uten større kommentarer. Han informerte også om arvesaken (se egen artikkel annet sted i bladet), og om årsaken til at NOF Vest-Agder ikke tok sikte på å sikre seg hele arven. - Dyrenes beskyttelse har delvis gitt etter for våre krav, og "tilbudt" oss en fjerdepart. Det er naturligvis med blandede følelser vi går inn på en slik ordning. Etter vår mening er det jo heller dyrebeskyttelsen som burde hatt en fjerdepart, og ikke vi. Men med tanke på at taperen i saken kan bli sittende med en regning på over 30.000 kroner i saksomkostninger, tør vi rett og slett ikke å kjøre for hardt ut i denne saken. Det har vi ikke råd til, sa Runar blant annet.

Kasserer Ivar Hille gikk gjennom regnskapet for fylket, som også ble godkjent uten større innvendinger.

Miljøhusets regnskap ble gjennomgått av Runar. Men siden dette regnskapet, i tillegg til å være noe ufullstendig, kun var en fire måneders oversikt, ble det godkjent som et foreløpig driftsregnskap og ikke som et årsregnskap.

Kåre Olsen informerte om stridighetene som i fjor raste mellom naturvern-interessene og landbruks-interessene på Lista vedrørende omfattende og ulovlige landbruksinngrep i Nesheimsumpen. De impliserte bøndene har fått bot for sin ulovlige oppdyrking i deler av Nesheimsumpen. Men saken er anket, og står for tiden på stedet hvil.

Han informerte også om planene for riksanlegg for brettseiling på Lista. - Selv om riksanlegget skulle bli lokalisert til Sola utenfor Stavanger, er det mye som taler for at brettseilerne fremdeles vil kjempe for å få etablert fylkesanlegg på Lista. De har ikke tenkt å gi seg med det første, tydeligvis, sa Kåre Olsen og understreket at håpet nå naturligvis er at Lista skal bli Ramsar-område med internasjonale forpliktelser.

Men det er ikke bare blant brettseilerne at Lista er et populært område. Kåre Olsen kunne også fortelle om at det i forkant av årsmøtet var lansert planer om etablering av en 18 hulls golfbane på Lista, samt bygging av en gedigen vindmølle!! Men pr. i dag ser det imidlertid ut til at både golfbanen på 500 mål og den 200 kilowatts vindmølla kun er luftslott - heldigvis.

Piplerka

Avtroppende redaktør Finn Jørgensen gikk gjennom årsmeldingen til Piplerka. Formann i Kristiansand lokallag, Øyvind Fjeldsgård stilte spørsmålsteget ved om det var nødvendig å kjøre med et opplag på 500 eksemplarer. Runar Jåbekk og Finn Jørgensen slo da fast at behovet for å ha et visst restopplag er stort, og at trykkeprisen ikke reduseres nevneverdig om opplaget reduseres med for eksempel 100 eksemplarer.

En tysk Piplerka-abbonnent forårsaket litt hodebry da han ønsket å tegne livsvarig abonnement på bladet. Etter litt diskusjon kom årsmøtet fram til at livsvarig medlemsskap i foreningen, som tilsvarer 20 ganger årskontingenten, også skulle gjelde for Piplerka. Abonnementsprisen på Piplerka ble deretter enstemmig vedtatt økt fra 50 til 75 kroner i året.

Finn slo avslutningsvis fast at redaksjonen nå håper å klare fire enkeltnummer i året. Så får bare tiden vise da om redaksjonen makter å komme helt bort fra dobbeltnumrene.

LRSK

Det var ingen representanter fra LRSK til stede på årsmøtet. Men årsmeldingen slo fast at komiteen i løpet av 1989 har behandlet 126 saker. Av disse er 8 saker avventet.

Av årsmeldingen kom det fram at LRSK kun har behandlet sakene individuelt. Komiteen har altså ikke hatt noe felles møte i 1989. Mandal lokallags formann, Bernt Kåre Knutsen stilte seg undrende til om dette var noen god løsning for LRSK. Han mente blant annet at nødvendige og konstruktive uenigheter og diskusjoner omkring problemarter da uteble. Men dessverre var det altså ingen til stede som kunne avvise eller bekrefte

Knutsens skepsis, som for øvrig ble delt av flere på årsmøtet.

Vinterfugler og olje

Også i 1989 gikk den tradisjonelle vinterfugtellingen sin vante gang. Det ble kun informert om prosjektet.

Dessverre har oljekontaktutvalget fått uvanlig mye å stå i med den siste tiden. Dette er jo utvilsomt et utvalg som aller helst burde vært et såkalt "sovende utvalg".

Valg

Tradisjonen tro gikk valgene raskt og smertefritt unna. Fylkesstyret ble gjenvalgt, i tillegg til at det ble vedtatt at fortrinnsvis formennene i hvert lokallag også skal stå som styremedlemmer i fylket. Det nye fylkesstyret ser således slik ut: Formann Finn Jørgensen, kasserer Ivar Hille, sekretær Runar Jåbekk, styremedlem Bernt Kåre Knutsen (varamann Ole Aa. Brattfjord), styremedlem Kåre Olsen (varamann Kjell Grimsby) og styremedlem Øyvind Fjeldsgård med Peder Kr. Knutsson som varamann.

I Piplerka-redaksjonen ble det noen mindre endringer. Finn Jørgensen overlot "redaktørstolen" til Ole Aa. Brattfjord, og Kåre Olsen overlot sin plass til Nils Helge Lorentzen. Redaksjonen: Ole Aa. Brattfjord, Finn Jørgensen, Runar Jåbekk, Nils Helge Lorentzen og Tellef Vestøl.

Nils Helge Lorentzen, Ole Aa. Brattfjord og Tellef Vestøl ble valgt som kontaktmenn til Vår Fuglefauna for henholdsvis Lista, Mandal og Kristiansand lokallag.

LRSK-komiteen ble gjenvalgt. Det samme gjorde vannfugl- og atlas-komiteen og kontaktmann til "Siste nytt" i Vår Fuglefauna (se navnene i

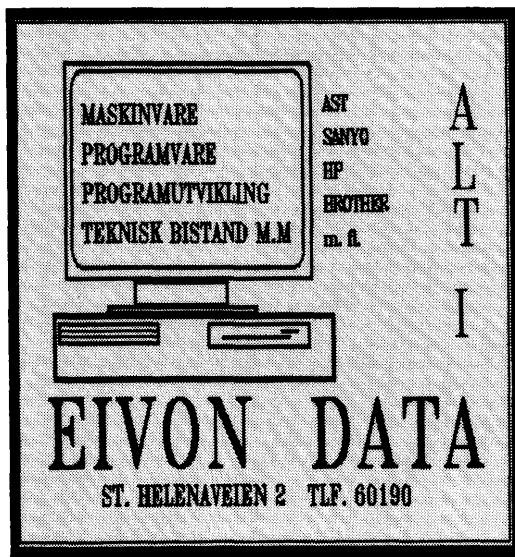
årsmeldingen).

I vinterfugl-komiteen gikk Jan E. Berglihn ut til fordel for Øyvind Fjeldsgård.

Øvrige medlemmer er Ivar Hille og Kjell Grimsby.

Oljekontaktutvalget består nå av Nils Helge Lorentzen, Finn Jørgensen og Øyvind Fjeldsgård, som gikk inn for Tellef Vestøl.

Bernt Kåre Knutsen og Jarle Egset ble gjenvalgt som revisorer. Knutsen ønsket imidlertid å trekke seg fra dette vervet da han mener det er viktig å ha revisorer som er "uhildete". Fylkesstyret fikk fullmakt til å finne en ny revisor. Knutsen beholder vervet inntil videre.



MASKINVARE
 PROGRAMVARE
 PROGRAMUTVIKLING
 TEKNISK BISTAND M.M.

AST
 SANYO
 HP
 BROTHER
 m. fl.

A
 L
 T
 I

EIVON DATA
 ST. HELENAVEIEN 2 TLF. 60190

Lappspove i sjøsprøyt på Lista. (Foto: Ole Aa. Brattford).



Leder.....	67
Formannsord.....	68
Gabrielsen, Leif E.: Nytt fra LRSK Vest-Agder.....	69
Brattfjord, Ole Aa.: Første reirfunn av kjernebiter i Mandal.....	79
Brattfjord, Ole Aa.: Hagefugler i Mandal 1989/90.....	82
Brattfjord, Ole Aa.: Et møte med en grunneier.....	86
Knutsen, Bernt K.: Sluttrapport om arvesaken.....	88
Konkurransefuglen.....	91
Noddeland, Jon: Trekktur til Skagen.....	94
Jørgensen, Finn: Årsmøtet i Tromsø.....	96
Årsmeldinger og regnskap.....	100
Brattfjord, Ole Aa.: Årsmøtet i NOF Vest-Agder.....	116

RF RAMSTAD FOTO

Store Elveg. 10, Tlf. (043) 62 143, 4501 Mandal



*Kikkerter er vår
Spesialitet*

TELESCOPE OG FOTOSTATIVER

Til laveste pris !!

Eigen import har gjort dette mulig
Vi sender over hele landet

Deres **Kowa** forhandler

Ring eller skriv og be om tilbud